

Bošnjačko nacionalno vijeće

Biltén

Periodično informativno glasilo
Bošnjačkog nacionalnog vijeća,
Broj 3. septembar 2015.

BNV OBILJEŽILO "DAN SJEĆANJA" NA ŽRTVE GENOCIDA U SREBRENICI

SVEČANA SJEDNICA BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA POVODOM OBILJEŽAVANJA 98. GODIŠNJICE SJENIČKE KONFERENCIJE I DODJELE PLAKETE BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA

U EVROPSKOM PARLAMENTU O STANJU I
PRAVIMA BOŠNJAČKOG NARODA
U REPUBLICI SRBIJI

BAJRAMSKE ČESTITKE
PREDSJEDNIKA VIJEĆA

U ovom broju:

	Strana
UVODNIK	
- ODRŽANA DRUGA SESIJA JAVNE RASPRAVE O REFORMI POLITIČKOG SISTEMA SRBIJE.....	4
- DRŽAVA DA OBEZBIJEDI OSTVARIVANJE PRAVA MANJINA.....	4
- PRIBOJ DOMAĆIN TREĆE SESIJE JAVNE RASPRAVE O REFORMI POLITIČKOG SISTEMA SRBIJE.....	5
- REZOLUCIJA EVROPSKOG PARLAMENTA JE VELIKI DOPRINOS PRAVDI, POMIRENU I STABILNOSTI	5
- BOŠNJAČKI NARODNI POSLANICI PREDLOŽILI REZOLUCIJU O GENOCIDU U SREBRENICI.....	5
- BNV OBILJEŽILO "DAN SJЕĆANJA" NA ŽRTVE GENOCIDA U SREBRENICI.....	6
- ODRŽANA ČETVRTA SESIJA JAVNE RASPRAVE O REFORMI POLITIČKOG SISTEMA SRBIJE.....	14
- BNV NAJOŠTRIJE OSUĐUJE NOVI TALAS NASILJA NAD BOŠNJACIMA.....	14
- PETA SESIJA "JAVNE RASPRAVE O REFORMI POLITIČKOG SISTEMA SRBIJE" U NOVOJ VAROŠI.....	15
- RAMAZANSKI BAJRAM: BAJRAMSKA ČESTITKA PREDSJEDNIKA VIJEĆA.....	15
- DELEGACIJA AMBASADE ŠVAJCARSKE U POSJETI VIJEĆU.....	16
- PROCES VRAĆANJA UZAJAMNOG POVJERENJA I SARADNJE JE DVOSMRJERA AKTIVNOST.....	16
- ZAŠTITA SANDŽAKA KAO HISTORIJSKE OBLASTI.....	17
- ZAŠTITNIK GRAĐANA: MINISTARSTVO PROSVJETE PREKRŠILO ZAKON I VOLJU RODITELJA U SANDŽAKU ..	18
- NEOPHODNO UVODENJE PROSVETNIH SAVJETNIKA ZA NASTAVU NA JEZICIMA MANJINA.....	18
- DELEGACIJA "IBN SINA" U POSJETI BNV-U:SARADNJA U OBLASTIMA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA....	19
- ZAUSTAVITI DEZINFORMACIJE UDRUŽENJA TURAKA U SRBIJI.....	19
- PRESS KONFERENCIJA PREDSJEDNIKA VIJEĆA:	
SJENIČKA KONFERENCIJA JE SIMBOL TEŽNJE BOŠNJAKA ZA JAČANJE MIRA I RAZVOJA SANDŽAKA.....	20
- AMBASADOR AMERIKE U ZVANIČNOJ POSJETI BNV.....	21
- ČESTITKA PREDSJEDNIKA BNV-a REISU EF. FEJZIĆU NA REIZBORU.....	21
- SVEČANA SJEDNICA BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA POVODOM OBILJEŽAVANJA 98. GODIŠ-NJICE SJENIČKE KONFERENCIJE I DODJELE PLAKETE BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA.....	22
- DELEGACIJA BNV-A NA SASTANKU SA AMBASADOROM ALBANIJE.....	41
- SEMINAR: STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA DOPRINOSI NASTAVI NA BOSANSKOM JEZIKU.....	41
- MINISTARSTVO PROSVJETE TRI GODINE NEOSNOVANO ODBIJA ZAHTJEV ŠKOLE U SELAKOVCU.....	42
- POTPREDSJEDNIK DŽUDŽO UPUTIO PISMO MINISTRU PROSVJETE: DOPUNSKO IZJAŠNJAVAњE O JEZIKU NASTAVE U ŠKOLAMA U PRIJEPOLJU, PRIBOJU I NOVOJ VAROŠI.....	43
- NASTAVA NA BOSANSKOM JEZIKU U SANDŽAKU TEMA RAZGOVORA SA NOVINARIMA: JOŠ 150 NOVIH ODJELJENJA U NOVOJ ŠKOLSKOJ GODINI.....	43
- RASVIJETLITI SLUČAJEVE NESTALIH BOŠNJAKA TOKOM DEVEDESTIH GODINA.....	44
- ČESTITKA POVODOM DANA POBJEDE REPUBLIKE TURSKE.....	45
- STUDIJSKA POSJETA BNV-U: RAZGOVOR SA MLADIM ALBANCIMA I BOŠNJACIMA.....	45
- PREDSJEDNIK UGLJANIN ČESTITAO FORMIRANJE ASOCIJACIJE OPŠTINA PREŠEVSKIE DOLINE.....	46
- OKRUGLI STO KOD POVJERENICE ZA RAVNOPRavnost: DA RAVNOPRavnost POSTANE STVARNOST....	46
- ZAJEDNIČKI SASTANAK BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA I BOŠNJAČKOG VIJEĆA U CRNOJ GORI.....	47
- SUSRETI PREDSTAVNIKA MANJINA U CILJU USAGLAŠAVANJA AKCIONOG PLANA ZA POGLAVLJE 23.....	47
- REGIONALIZAM KAO DOBAR MEHANIZAM ZAŠTITE MANJINSKIH NARODA.....	48
- ŠEF MISIJE OEBS-A U SRBIJI U POSJETI BNV-U.....	48
- KURBAN BAJRAM: BAJRAMSKA ČESTITKA PREDSJEDNIKA VIJEĆA.....	49
- POSJETA PREDSTAVNIKA AMBASADE SAD-A BOŠNJAČKOM NACIONALNOM VIJEĆU.....	50
- URUČENJE BOŠNJAČKIH KULTURNIH ČITANKI OSNOVNIM ŠKOLAMA U SJENICI.....	50
- U EVROPSKOM PARLAMENTU O STANJU I PRAVIMA BOŠNJAČKOG NARODA U REPUBLICI SRBIJI.....	51

Uvodnik

Muhedin Fijuljanin

ODGOVOR PROŠLOSTI ZA BOLJU BUDUĆNOST

Nema slobode u jednoj zajednici bez potpune (pravne i de facto) sigurnosti građana koji u njoj žive. Poimanje pojma slobode tokom historije zavisilo je od njene orijentisanosti ka pojedincu kao članu određene (prije svega, političke) zajednice u kojoj ostvaruje svoja prava, do shvatanja slobode kao individualne stvari svakog pojedinca ponaosob.

I dok su jedni teoretičari slobodu pojedinca posmatrali iz ugla njegovog učešća u javnom životu, odnosno mogućnosti bavljenja tzv. državnim poslovima (politikom), drugi su je posmatrali u njenom ontološkom određenju kao biti čovjeka, vezujući je za ličnu slobodu i integritet čovjeka kao ličnosti. Da li je „idealna država“, u Platonskom smislu riječi, ona koja osigurava najveću slobodu za sve njene građane kao ostvarenje pravednosti, ili se sloboda, u Aristotelovskom poimanju, treba mjeriti kao ostvarenje poretka zajednice gdje svako postiže najveću afirmaciju, sa stanovišta tzv. moderne nauke, ne može se sa sigurnošću razlučiti. Ono što, je, međutim, potpuno sigurno je da je dostignuće slobode, kao ključne liberalne vrijednosti, zadatak - i države (kao zajednice) i pojedinca (kao njenog člana), te da je neodvojivo vezano za vladavinu prava, što je, opet, primarna odrednica i uslov sigurnosti, i pravnog poretka zajednice i njenih članova.

Na putu ka Evropskoj Uniji, što danas, uglavnom, smatramo idealom i lične i kolektivne slobode, odnosno društveno poželjnim i ontološki podrazumijevanim stepenom ostvarenja prava i sloboda svakog pojedinca, Srbija kao država treba da odgovori na pitanja na koja se, tokom historije, najčešće bježalo ili u rat ili u zaborav. Grupisana u 35 pregovaračkih poglavlja, ta pitanja trebala bi, i Bošnjacima, da u budućem pravnom poretku ove zemlje zajamče njihova neotuđiva ljudska i nacionalna prava i obezbijede njihovu praktičnu primjenu i poštovanje. Kako do svega toga, međutim, doći, još je otvoreno pitanje.

U svjetlu priprema za otvaranje dva, u javnosti najčešće pominjanja poglavlja - 23 i 24, koja obuhvataju i osnovna prava, pravdu, slobodu i sigurnost, odnosno ono što Bošnjake u Srbiji, zapravo, najviše i „boli“, državni vrh naše zemlje priprema i akcione planove za obje grupe pitanja, kojima bi Evropi trebao demonstrirati svoju namjeru o konkretnim mjerama i aktivnostima kojima bi, u preciziranom vremenskom okviru, u tom pravcu, Srbija trebala promijeniti - i sebe i svoj odnos prema drugima.

U tom kontekstu, ono što je tzv. prethodno pitanje

je „zaostavština prošlosti“, odnosno problemi koje, i Bošnjaci i država Srbija, već duži niz godina vuku za i sa sobom. Ne-rasvijetljeni događaji iz bliske prošlosti, odnosno suočavanje sa, za određene strukture vlasti još uvijek (za neke, čini se, i za navijek) veoma „neugodnim“ pitanjima: ubijenih, kidnapovanih, nestalih, prognanih, raseljenih, fizički i psihički (mal)tretiranih Bošnjaka, koji u „novu srpsku politiku“ mogu da se uvjere tek nakon njenog jasnog određenja prema onoj staroj, odnosno jasnog definisanja događaja koji su odredili tok stvari krajem prošloga i početkom ovoga stoljeća, i koji su za Bošnjake na ovim prostorima bili od sudbonosnog uticaja u svakom pogledu, jedan je od osnovnih uslova napretka u tom pravcu.

Za „novi početak“ u historijskom i svakom drugom (pa i ljudskom) smislu, neophodan je pravedan završetak prethodne historijske etape, odnosno pravedno okončanje onoga kroz šta smo, u prethodnom periodu, na žalost, svi zajedno, prošli. Jasno i nedvosmisleno definisanje, odnosno precizno imenovanje i pojmovno i pravno određenje, kako onoga što je bilo, tako i onoga što se planira činiti, a što bi suštinski bilo suprotno prethodnom, osnov je sa kojim bi se sloboda, u njenom izvornom smislu riječi, mogla posmatrati kao dostižan ideal, i pojedinca i zajednice.

Jasno pozicioniranje tih elemenata u akcione planove države, sa kojima će ona ući u pregovarački postupak po ovim pitanjima, Bošnjacima bi moglo pružiti sigurnost da nešto slično u budućnosti ne bi moglo, ili bar trebalo, da im se ponovi, što bi, onda, otvorilo i vrata njihovog integriranja (ne samo puke integracije) u sve društvene tokove. Jedino takav pristup, odnosno prihvatanje Bošnjaka kao zajednice u sve strukture države, onakvih kakvih jesu, a ne onakvih kako ih neke vide ili bi ih, pak, voljeli vidjeti, manje ili više podobnim za „integraciju“, garantuje otvoren i iskren, sami tim i učinkovit, pristup ovom pitanju.

Sa neminovnim ustavnim promjenama, koje i statusno treba na drugi način da odrede i definisu sva ostala pitanja ostvarenja integriteta, i pojedinaca i zajednice (u ovom slučaju Bošnjaka), država Srbija može reći i dokazati da hoće i želi urediti odnose u njoj na dobrobit svih, garantujući svima sigurnost za ostvarenje slobode, kao nečega čemu težimo i kao pojedinci i kao zajednica.

ODRŽANA DRUGA SESIJA JAVNE RASPRAVE O REFORMI POLITIČKOG SISTEMA SRBIJE

Jedinstveni zaključak prisutnih na skupu bio je neophodnost uspostavljanja vladavine prava i regionalnog nivoa vlasti tj. autonomije Sandžaka

U Glavnem uredu BNV-a 6. jula ove godine održana je druga sesija javne rasprave na temu „Reforma političkog sistema Republike Srbije“.

Na sesiji se najviše raspravljalo o političkom sistemu Srbije u kontekstu osnovnih odredaba Ustava Republike Srbije.

Na raspravi je posebno bilo riječi o ustavnim odredbama koje se odnose na definiciju i karakter države, odnosno na službenu upotrebu jezika i pisma.

Prisutnima je preporučeno da prijedloge za izmjene ovih odredaba dostave u pisanoj formi, kako

bi se na najbolji način isprofilisali prijedlozi za reformu političkog sistema u Srbiji.

Republički savjet za nacionalne manjine održao je 8. jula drugu sjednicu u Vladi Srbije u Beogradu, na kojoj su predstavnici nacionalnih vijeća premijeru Vučiću, koji je predsjedavao sjednicom, te predstvincima nadležnih ministarstava predočili probleme sa kojima se suočavaju pripadnici nacionalnih manjina u Srbiji

DRŽAVA DA OBEZBIJEDI OSTVARIVANJE PRAVA MANJINA

Ispred BNV-a sjednici je prisustvovao potpredsjednik Muhedin Fijuljanin, koji je učestvujući u raspravi istakao da Srbija na svom evropskom putu mora učiniti sve da ispuni svoje obaveze prema manjinama i na taj način brže pristupi EU

Najviši predstavnici Ministarstva kulture i informisanja i Ministarstva prosvjete, nauke i tehnološkog razvoja dužni su iznaći najpovoljnija rješenja za probleme sa kojima se suočavaju pripadnici manjinskih nacionalnih zajednica u Srbiji, posebno u oblasti informisanja i obrazovanja. Takođe, neophodno je obezbijediti ostvarivanje njihovih prava u skladu sa standardima i njihovim interesima, jedan je od zaključaka sa sjednice Republičkog savjeta za nacionalne manjine. Predsjedavajući savjeta, Aleksandar Vučić je rekao da će se lično založiti za ostvarenje svih Ustavom zagarantovanih prava svakog građanina bez obzira na to da li pripada većinskom narodu ili nacionalnim manjinama.

Premijer Vučić je poručio da je Vlada Srbije odlučna da na najvišem nivou rješava pitanja koja su od značaja za sve nacionalne manjine. Uz podršku izradi Akcionog plana, kao ključnog dokumenta kojim će se definisati mјere koje će doprinjeti unaprjeđivanju položaja pripadnika nacionalnih manjina premijer je zatražio, prije svega od državnih organa,

da što prije operacionalizuju rješavanje ključnih pitanja u obrazovanju i informisanju, te obećao lični angažman u vezi sa tim.

Učestvujući u radu sjednice Savjeta, potpredsjednik BNV-a Muhedin Fijuljanin je u ime Koordinacije nacionalnih savjeta iznio glavne probleme u oblasti obrazovanja svih pripadnika nacionalnih manjina u Srbiji, posebno insistirajući na ažurnost u radu državnih organa, odnosno brže rješavanje svih potrebnih pitanja i problema. On se u svom obraćanju osvrnuo na sporost Ministarstva prosvjete u donošenju nastavnih planova i programa, odobravanju i izradi potrebnih udžbenika, nostrifikaciji diploma

i zakazivanju ispita za licence, tražeći tom prilikom izmjenu nastavnih programa historije uvođenjem sadržaja od značaja za nacionalne manjine u svim udžbenicima historije, adekvatnu izmjenu testova za takmičenje za pripadnike nacionalnih manjina. Kao posebne probleme potpredsjednik Fijuljanin je istakao i pitanje učešća u upravljanju ustanovama u oblasti obrazovanja u kojima se nastava izvodi na maternjem jeziku neke manjine, pitanje preuzimanja osnivačkih prava nad ustanovama obrazovanja i vaspitanja proglašenim od posebnog značaja za određenu nacionalnu manjinu, uključujući i pitanje njihovog stabilnog finansiranja.

Potpredsjednik BNV-a Fijuljanin zatražio obustavljanje postupka privatizacije medija koji su od posebnog značaja za manjinske nacionalne zajednice

Fijuljanin se u svom obraćanju na Savjetu osvrnuo posebno i na pitanje tzv. bilingvalne (dvojezične) nastave, iznoseći stav da Odbor za obrazovanje Koordinacije nacionalnih savjeta nacionalnih manjina procjenjuje da, prema ranijim iskustvima i iskuštvima zemalja u okruženju, uvođenje bilingvalne nastave nije u cilju očuvanja jezika i nacionalnog identiteta manjinskih nacionalnih zajednica, te da je uvođenje bilingvalne nastave u škole sa nastavom na jezicima nacionalnih manjina moguće samo uz pribavljenu saglasnost nacionalnog savjeta nacionalne manjine.

U vezi sa pitanjem informisanja potpredsjednik BNV-a je istakao podršku stavovima u vezi obustavljanja postupka privatizacije medija koji su od

posebnog značaja za nacionalne manjine i emituju program na jezicima manjina, tražeći i podršku formiranju Redakcije na manjinskim jezicima na Javnom servisu "Radio televizija Srbije".

O aktuelnim pitanjima u vezi izrade Akcionog plana za nacionalne manjine, članove Savjeta je upoznao predsjednik Radne grupe, pomoćnik ministra pravde Čedomir Backović.

Na drugoj sjednici Republičkog savjeta za nacionalne manjine učestvovali su i potpredsjednica Vlade i ministarka državne uprave i lokalne samouprave Kori Udovički, koja je ujedno i zamjenik predsjednika Savjeta, prvi potpredsjednik Vlade i mini-

star spoljnih poslova Ivica Dačić, ministar prosvjete, nauke i tehnološkog razvoja Srđan Verbić, državni sekretar Ministarstva kulture i informisanja Saša Mirković, generalni sekretar Ministarstva spoljnih poslova Veljko Odalović, v.d. direktora Kancelarije za ljudska i manjinska prava Suzana Paunović, v.d. direktora Uprave za saradnju s crkvama i verskim zajednicama Mileta Radojević, pomoćnik ministra pravde Čedomir Backović i predstavnici svih nacionalnih savjeta nacionalnih manjina u Srbiji.

O problemima manjina u ostvarivanju svojih prava u ime Koordinacije nacionalnih savjeta govorili su predsjednici i predstavnici Hrvatskog, Romskog, Albanskog, Rumunskog, Slovačkog, Makedonskog, Crnogorskog i Bunjevačkog nacionalnog vijeća.

Treća sesija javne rasprave na temu „Reforma političkog sistema Republike Srbije“ održana je 8. jula u Priboru pred oko 300 zainteresovanih građana, predstavnika iz sandžačkih opština, političkih partija i drugih društvenih institucija i organizacija

PRIBOJ DOMAĆIN TREĆE SESIJE JAVNE RASPRAVE O REFORMI POLITIČKOG SISTEMA SRBIJE

Prisutni su se saglasili da je neophodno uspostavljanje vladavine prava i regionalnog nivoa vlasti, tj. autonomije Sandžaka kao uslova za ekonomski razvoj Sandžaka i garancija opstanka Bošnjaka u Srbiji

O Reformi političkog sistema govorili su potpredsjednici Vijeća, prof. Vasvija Gusinac i Muhedin Fijuljanin, kao i sekretar BNV-a Ahmedić Škrijelj, koji su prisutne upoznali sa dosadašnjim i planiranim aktivnostima Bošnjačkog nacionalnog vijeća, kao i konkretnim prijedlozima BNV-a u pogledu novih ustavnih i zakonskih rješenja.

Oni su u svojim obraćanjima istakli da BNV, kao najviše predstavničko tijelo Bošnjaka, preduzima

značajne korake u svom djelovanju, posebno u Akcionej grupi Republike Srbije za izradu Akcionog plana za Poglavlje 23.

Takođe, konstantnim održavanjem sesija na temu "Reforme političkog sistema Republike Srbije", govornici su naglasili težnju i želju da se što više pojedinaca, institucija i organizacija aktivno uključi sa svojim prijedlozima u procesu ovako važne reforme.

Učesnici Javne rasprave su upoznati i sa Rezolucijom o genocidu u Srebrenici, koju je predložila i Skupštini Srbije predala na usvajanje manjinska poslanička grupa "SDA Sandžaka-PDD", a koju su podržali poslanici Lige socijaldemokrata Vojvodine i poslanica Demokratske Stranke Aida Čorović.

BNV pozdravilo Rezoluciju Evropskog parlamenta o osudi genocida u Srebrenici, koja je usvojena 9. jula 2015. god

REZOLUCIJA EVROPSKOG PARLAMENTA JE VELIKI DOPRINOS PRAVDI, POMIRENJU I STABILNOSTI

BNV je ocenilo da usvajanje ove Rezolucije daje veliki doprinos pravdi, pomirenju i stabilnosti u regionu i predstavlja čvrsto opredjeljenje članica Evropske unije da se ovakav stravičan genocid nikada ne ponovi

U saopštenju Bošnjačko nacionalno vijeće osuđuje ponašanje državnog rukovodstva Srbije koje negira genocid počinjen nad Bošnjacima u Srebrenici, dok u isto vrijeme to isto rukovodstvo Srbije podržava Republiku Srpsku koja je nastala na osnovu počinjenog genocida i etničkog čišćenja na prostorima Bosne i Hercegovine.

BNV je takođe osudilo i postupak Ruske Federacije koja je stavljanjem veta spriječila donošenje

Rezolucije o genocidu u Srebrenici u Savjetu sigurnosti UN, čime je onemogućila da se učini taj neophodan civilizacijski korak.

Univerzalno je pravilo da će svaki zločin koji se ne kazni biti ponovljen. Ova činjenica sama po sebi predstavlja veliku prijetnju za Bošnjake Sandžaka koji su tokom 90-tih bili izloženi organizovanom državnom teroru pri čemu je izvršen veliki broj zločina nad Bošnjacima a da do danas niko nije kažnjen.

BOŠNJAČKI NARODNI POSLANICI PREDLOŽILI REZOLUCIJU O GENOCIDU U SREBRENICI

Na inicijativu narodnih poslanika SDA Sandžaka uz podršku poslaničke grupe Lige socijaldemokrata Vojvodine i narodne poslanice Aide Čorović iz poslaničke grupe DS, 2.jula 2015. godine je Narodnoj skupštini Srbije predat Prijedlog Rezolucije o genocidu u Srebrenici.

Obrazlažući ovaj Prijedlog Predsjednik Dr. Sulejman Ugljanin rekao je da je ova Rezolucija prvi korak ka vraćanju međunarodnog povjerenja, uspostavljanju pravdnog i trajnog mira, sigurnosti i saradnje u regionu.

Ovo je prilika da se stavi tačka na sukobe, neprijateljstva i skine teret sa budućih generacija zbog nedjela koje je neko činio navodno u njihovo ime.

U isto vrijeme kada se događao genocid nad Bošnjacima u Srebrenici, pripadnici Vojske Jugoslavije, MUP-a Srbije i naoružane formacije u njihovom sastavu izvršile su teške zločine nad Bošnjacima Sandžaka, na teritoriji Srbije, na kojima nije bilo ratnih sukoba.

Predsjednik Ugljanin je podsjetio da do danas nisu rasvijetljena pitanja nestalih Bošnjaka, masovnih otmeta, ubistava i progonstva bošnjačkog naroda u Sandža-

ku. Neusvajanjem ove Rezolucije Bošnjacima se šalje poruka da danas nakon 20 godina ove generacije nisu spremne da se odreknu nedjela koje je neko učinio u njihovo ime, što za Bošnjake u Srbiji predstavlja veliku opasnost, bezperspektivnost i razvija osjećaj stranog tijela koje u vojsci i policiji svoje zemlje vidi prijeteću silu.

Usvajanjem Rezolucije o genocidu u Srebrenici Bošnjacima se šalje poruka da se genocid i drugi zločini nad bošnjačkim narodom više neće ponoviti i da će svi učesnici u zločinima biti kažnjeni što je preuslov za vraćanje povjerenja među narodima i otvaranje dijaloga o zajedničkoj budućnosti u regionu.

Posebna sjednica Bošnjačkog nacionalnog vijeća posvećena obilježavanju 20. godina od genocida u Srebrenici održana je 10. jula u Glavnom uredu Bošnjačkog nacionalnog vijeća

BNV OBILJEŽILO "DAN SJEĆANJA" NA ŽRTVE GENOCIDA U SREBRENICI

**Pored vijećnika Bošnjačkog nacionalnog vijeća posebnoj sjednici prisustvovali su
odbornici skupština sandžačkih gradova i opština, predstavnici nevladinog sektora,
te predstavnici kulturnog i javnog života u Sandžaku**

Bošnjačko nacionalno vijeće na posebnoj sjednici upriličenoj povodom obilježavanja "Dana sjećanja" i 20-te godišnjice od genocida počinjenog nad Bošnjacima Srebrenice, odalo je počast žrtvama tog genocida.

Fuad Baćićanin, predstavnik "Liste za bošnjačko jedinstvo" je u svom obraćanju na sjednici osudio bilo kakav postupak negiranja genocida nad Bošnjacima u Srebrenici, podsjetio prusutne da je Republika Srpska stvorena na temeljima genocida, osudio postupke državnog rukovodstva Srbije u posljednjih par dana, te izrazio bojazan za opstanak sandžačkih Bošnjaka i njihovu sigurnu budućnost u državi Srbiji.

Dr. Jahja Fehratović, predstavnik „Liste za Bošnjačke, Sandžak i Muftiju“ je podsjetio vijećnike na sve prethodne zločine nad Bošnjacima te istakao značaj razvijanja kulture pamćenja na zločine kako se oni ne bi ponavljali. Gospodin Fehratović, je naročito dao podršku prijedlogu Rezolucije o osudi genocida u Srebrenici podnijete Skupštini Srbije od strane manjinske poslaničke grupe "SDA Sanžaka – PDD", LSV-a i Aide Čorović iz DS-a.

Enis Imamović, narodni poslanik u Skupštini Srbije je prisutne upoznao sa sadržajem predložene rezolucije, te naglasio cilj rezolucije i njen značaj za pomirenje i razvoj međunacionalnog poverenja i stabilnosti.

Obraćajući se na sjednici ovim povodom, predsjednik Ugljanin je izrazio ličnu zabrinutost zbog činjenice da državno rukovodstvo Srbije odbija da prizna genocid, ulaže ogroman napor, veliki novac i trud lobirajući da se taj najteži zločin nazove nekim lažnim imenom i da se ne osudi.

Predsjednik je podsjetio da je današnje političko rukovodstvo Srbije, odnosno predsjednik Republike Tomislav Nikolić, premijer Vučić, ministar vanjskih poslova Dačić i predsjednica Skupštine Maja Gojković i onda vladalo Srbijom, kao i što danas vladaju. Sa tih pozicija oni ne priznaju genocid nad Bošnjacima Srebrenice niti ga osuđuju.

U svom daljem obraćanju predsjednik Vijeća je naglasio da je poznato da svako zlo koje se ne osudi, ono se i ponovi, i da odnos političkog rukovodstva Srbije prema genocidu u Srebrenici zabrinjava-

Na prijedlog predsjednika, Vijeće je usvojilo Zaključak kojim se pozdravlja Rezolucija evropskog parlamenta kojom se osuđuje genocid u Srebrenici, ponašanje državnog rukovodstva Srbije koje negira genocid nad Bošnjacima u Srebrenici, postupak

va Bošnjačko nacionalno vijeće. Iz razloga jer su se paralelno sa genocidom u Srebrenici desili zločini nad Bošnjacima Sandžaka, kao što su otmice u Štrpcima i Sjeverinu, granatiranje sela Kukuroviće, otmica u Bukovici kod Pljevalja, paljenje sela i stanovništva iz opština Priboj i Pljevlja, kao i mnoga pojedinačna ubistva građana bošnjačke nacionalnosti koji su ubijani od strane zvaničnih oružanih snaga Srbije, Crne Gore i Jugoslavije.

Zato je, kako je to predsjednik Ugljanin posebno naglasio, veoma važno da Narodna skupština Republike Srbije iznese jasan stav o tome usvajajući Rezoluciju o genocidu u Srebrenici čime će se, ne samo osuditi genocid i procesuirati svi odgovorni za taj zločin već će se i na taj način omogućiti otpstanak Bošnjaka u Sandžaku i skinuti odgovornost sa mladih generacija u budućnosti.

Ruske Federacije na sjednici Vijeća sigurnosti UN-a 8. jula 2015. godine i poziva se Narodna skupština Republike Srbije da usvoji Rezoluciju o genocidu u Srebrenici, koju je predložila grupa narodnih poslanika SDA Sandžaka - PDD, LSV-a i DS-a.

Bošnjačko nacionalno vijeće u Srbiji i Crnoj Gori
Bosniac National Council in Serbia and Montenegro
Национални савет бошњачке националне мањине у Србији и Црној Гори

Br.221-12-2005

Na osnovu člana 16. Statuta Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Srbiji i Crnoj Gori, Vijeće na III Vanrednoj sjednici održanoj dana 10.07.2005.godine, donijelo je

**ODLUKU
O PROGLAŠENJU 11. JULIA ZA DAN SJEĆANJA**

Član 1.

Povodom desete godišnjice genocida nad Bošnjacima u Srebrenici (11. Juli 1995.godine), Bošnjačko nacionalno vijeće u Srbiji i Crnoj Gori, na III vanrednoj sjednici, donijelo je odluku o proglašenju 11. Jula za **Dan sjećanja**.

Član 2.

Dan sjećanja će se obilježavati 11. Jula svake godine na adekvatan način koji je u skladu sa tradicijom i kulturom Bošnjaka.

Član 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

U Novom Pazaru,
10.07.2005.godine

dr Sulejman Ugljanin
predsjednik

Adresa: Glavni ured Vijeća, 28. Novembra bb, 36300 Novi Pazar, tel. 381 20 315 608, fax. 381 20 314 107

Ured Vijeća u Rožajama, M. Tita bb, 84310 Rožaje, tel/fax. 381 87 273 783, Sandžak, SCG

e-mail: bnv@verat.net, www.bnv.org.yu

*Bošnjačko nacionalno vijeće
Bosniac National Council
Национални савет бошњачке националне мањине*

Na osnovu člana 10. stav 1. tačka 14. Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina („Službeni glasnik RS“, broj 72/09, 20/14 –odлука US i 55/14), člana 14. stav 1. tačka 17. i člana 59. stav 1. Statuta Bošnjačkog nacionalnog vijeća i člana 58. stav 1. Poslovnika Bošnjačkog nacionalnog vijeća, Bošnjačko nacionalno vijeće na sjednici održanoj dana 10.7.2015. godine, donosi

ZAKLJUČAK

Bošnjačko nacionalno vijeće pozdravlja Rezoluciju evropskog parlamenta kojom se osuđuje genocid u Srebrenici, koji su počinile snage bosanskih Srba uz pomoć državnog rukovodstva Republike Srbije.

Bošnjačko nacionalno vijeće osuđuje ponašanje državnog rukovodstva Srbije koje negira genocid počinjen nad Bošnjacima u Srebrenici.

Bošnjačko nacionalno vijeće osuđuje postupak Ruske Federacije koja je stavljanjem veta spriječila donošenje Rezolucije o genocidu u Srebrenici u Savjetu sigurnosti UN 08.07.2015. godine.

Pozivamo Narodnu skupštinu Republike Srbije da usvoji Rezoluciju o genocidu u Srebrenici koju su predložili Narodni poslanici manjinske poslaničke grupe „SDA Sandžaka – PDD“, poslanička grupa Liga socijal-demokrata Vojvodine i narodna poslanica Demokratske stranke Aida Čorović.

Mjesto: Novi Pazar
Datum: 11.07. 2015. godine
Broj 747A-09/2015

Predsjednik Vijeća
dr. Sulejman Ugljanin

Sulejman Ugljanin

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 02. 07. 2015

REPUBLIKA SRBIJA
НАРОДНА СКУПШТИНА
2. jul 2015. године
Beograd

Орг.јед.	Број	Прилог	Вредност
01	02-1769/15		

PREDSEDNICI NARODNE SKUPŠTINE

Na osnovu čl. 107. stav 1. Ustava Republike Srbije, člana 40. stav. 1. tač. 1) Zakona o Narodnoj skupštini ("Sl. glasnik RS", br. 9/2010) i čl. 190. st. 1. Poslovnika Narodne skupštine (Sl. glasnik RS broj 20/12-prečišćen tekst) podnosimo PREDLOG REZOLUCIJE O GENOCIDU U SREBRENICI, s predlogom da se donese po hitnom postupku.

NARODNI POSLANICI

dr Sulejman Ugljanin
SDA Sandžaka

Enis Imamović
SDA Sandžaka

Sabina Dazdarević
SDA Sandžaka

Ajda Čorović
DS

Arch Čorović

Nenad Čanak
LSV

Bojan Kostreš
LSV

Olena Papuga
LSV

Dorde Stejić
LSV

Nada Lazić
LSV

mr Dejan Čapo
LSV

Dejan Čapo

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
2. jul 2015. godine
Beograd

PREDSEDNICI NARODNE SKUPŠTINE

Na osnovu čl. 107. stav 1. Ustava Republike Srbije, člana 40. stav. 1. tač. 1) Zakona o Narodnoj skupštini ("Sl. glasnik RS", br. 9/2010) i čl. 190. st. 1. Poslovnika Narodne skupštine (Sl. glasnik RS broj 20/12-prečišćen tekst) podnosimo PREDLOG REZOLUCIJE O GENOCIDU U SREBRENICI, s predlogom da se donese po hitnom postupku.

NARODNI POSLANICI

dr Sulejman Ugljanin
SDA Sandžaka

Nenad Čanak
LSV

Enis Imamović
SDA Sandžaka

Bojan Kostreš
LSV

Sabina Dazdarević
SDA Sandžaka

Olena Papuga
LSV

Aida Ćorović
DS

Đorđe Stojšić
LSV

Nada Lazić
LSV

mr Dejan Čapo
LSV

PREDLOG

Poštjući odluke Međunarodnog suda pravde i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju,
U cilju vraćanja međunacionalnog poverenja, izgradnje stabilnog i trajnog mira, sigurnosti, saradnje i poverenja među narodima,

Izražavajući najdublji pijetet prema žrtvama bošnjačkog naroda, stradalim u genocidu u Srebrenici,
Narodna skupština Republike Srbije donosi

REZOLUCIJU O GENOCIDU U SREBRENICI

1. Najoštrije se osuđuje genocid u Srebrenici.
2. Osuđuje se svako poricanje ovog genocida.
3. Proglašava se 11. jul - Dan sećanja na genocid u Srebrenici.
4. Izražava se saosećanje za sve žrtve u ratovima na prostoru bivše Jugoslavije, kao i za njihove porodice i pozivaju se sve susedne države da nastave da obezbeđuju pravdu i dugoročnu podršku preživelima, uključujući po potrebi one koji su bili žrtve seksualnog nasilja.

5. Potvrđuje se rešenost države da spreči genocid i druge ozbiljne zločine i potvrđuje stavove završnog dokumenta Svetskog Samita iz 2005. godine i odgovornosti za zaštitu stanovništva od genocida, ratnih zločina, etničkog čišćenja i zločina protiv čovečnosti.

6. Garantuje se ratifikacija i puna implementacija Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, ratnih zločina, etničkog čišćenja i zločina protiv čovečnosti i usvajanje zakona potrebnih za ispunjavanje obaveza iz te Konvencije.

7. Podupiru se napor na sprovođenju istrage i procesuiranju optuženih za genocid u Srebrenici, a obavezuje se da će iskoristiti sva raspoloživa sredstva i mehanizme da sproveđe istragu i procesira sve odgovorne.

8. Naglašava se suštinski značaj pomirenja koje je zasnovano na dijalogu, suočavanju sa prošlošću i posvećenosti pravdi i podršci žrtvama, kao osnovi za jačanje bezbednosti, stabilnosti i prosperiteta u regionu.

9. Obavezuje se na razvijanje obrazovnih programa koji će budućim generacijama usaditi lekcije koje su izvučene iz prošlih genocida, ratnih zločina, etničkih čišćenja i zločina protiv čovečnosti u cilju sprečavanja da se ponove.

10. Potvrđuje se značaj lekcije o neuspehu da se spreči genocid u Srebrenici, kao što je navedeno u izveštaju Generalnog sekretara UN u skladu sa rezolucijom Generalne skupštine 53/35 i odlučuje da rano i efikasno deluje kako bi se sprečilo ponavljanje takve tragedije i u tu svrhu iskoristi sva raspoloživa sredstva.

11. Zauzima se stav da kršenja ljudskih i manjinskih prava mogu biti rani pokazatelj mogućnosti genocida i u tom smislu se obavezuje na usvajanje zakonskih i drugih pravno obavezujućih akata koja će nedvosmisleno garantovati zaštitu i puno ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava i obezbedi manjinama uslove za ostvarivanje prava na političku egzistenciju.

OBRAZLOŽENjE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENjE REZOLUCIJE

Ustavni osnov za donošenje ove rezolucije sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 7. i stav 2. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština donosi zakone i druge opšte akte iz nadležnosti Republike Srbije i da vrši druge poslove određene Ustavom i zakonom, kao i u članu 8. stav 1. Zakona o Narodnoj skupštini ("Službeni glasnik RS", broj 9/10), kojim je, između ostalog, propisano da Narodna skupština donosi rezoluciju.

II RAZLOZI ZA DONOŠENjE REZOLUCIJE

Donošenje Rezolucije o genocidu u Srebrenici ima za cilj da se u Narodnoj skupštini Republike Srbije napravi prvi važan korak u pravcu rešavanja otvorenih pitanja između Srbije i Bosne i Hercegovine, te srpskog i bošnjačkog naroda.

Usvajanjem Rezolucije otvara se prostor za neophodnu implementaciju Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, ratnih zločina, etničkog čišćenja i zločina protiv čovečnosti kao i usvajanje zakona potrebnih za ispunjavanje obaveza iz te Konvencije.

Priznavanje genocida u Srebrenici je civilizacijski korak koji je potreban Srbiji kako bi potvrdila ozbiljnost u namjeri za izgradnju dijaloga, saradnje, poverenja i trajnog mira u regionu zasnovanom na prihvatanju dela iz prošlosti, suočavanju sa prošlošću i posvećenosti pravdi, podršci žrtvama kao osnovi za jačanje bezbednosti, stabilnosti i prosperiteta u regionu.

III PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENjE REZOLUCIJE

Za sprovođenje ove rezolucije nisu potrebna dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENjE PO HITNOM POSTUPKU

Obeležavanje dvadesete godišnjice od genocida u Srebrenici je 11. jula 2015. godine, smatramo da je iz tog razloga neophodno usvajanje ove Rezolucije pre navedenog datuma iz razloga koji su gore spomenuti.

Bošnjačko nacionalno Vijeće nastavlja kontinuiran i konstruktivan rad u skladu sa aktuelnim promena političkog sistema Srbije

ODRŽANA ČETVRTA SESIJA JAVNE RASPRAVE O REFORMI POLITIČKOG SISTEMA SRBIJE

Četvrta sesija ove javne rasprave kojoj su prisustvovali vijećnici, poslenici kulturnog i javnog života, te zainteresovani građani održana je 13. jula u prostorijama Glavnog ureda BNV-a u Novom Pazaru

Teme održane rasprave bile su politički sistem i decentralizacija i Zakon o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije. Na raspravi je bilo najviše riječi o političkoj, finansijskoj, administrativnoj i ekonomskoj decentralizaciji, kao i o problemima postojeće teritorijalne organizacije Republike Srbije sa kojima se susreću Bošnjaci i drugi građani Sandžaka u ostvarivanju svojih prava.

Jedinstvena ocjena i ovog skupa bila je neophodnost uspostavljanja decentralizacije u Republici Srbiji i regionalnog nivoa vlasti, tj. autonomije Sandžaka kao

preduslova za opstanak Bošnjaka u Republici Srbiji.

Bošnjačko nacionalno vijeće najoštiri je osudilo novi talas nasilja srpskih službi bezbjednosti i policije nad Bošnjacima u Sandžaku koji se desio odmah nakon obilježavanja 11. jula – Dana sjećanja na genocid u Srebrenici

BNV NAOŠTRIJE OSUĐUJE NOVI TALAS NASILJA NAD BOŠNJACIMA

Nedopustivo je da se nad Bošnjacima koji su prisustvovali obilježavanju 20 godina od genocida u Srebrenici sprovodi organizovano zastrašivanje, prijetnje i privođenja od strane raznih srpskih službi

BNV je u svom saopćenju navelo da takvo ponašanje policije i službi bezbjednosti predstavlja ponovni progon i ugrožavanje osnovnih ljudskih prava- pravo na život, slobodu kretanja i ličnu privatnosti, koje je upravo identično nasilju kakvo smo imali u vrijeme devedesetih kada je i izvršen genocid u Srebrenici, ali i brojni drugi zločini nad Bošnjacima u Sandžaku.

Zadatak tih službi je da obezbijede ličnu i imovinsku sigurnost građana, a one niti su sprječile individualne i kolektivne zločine nad Bošnjacima u Sandžaku, niti su do danas rasvijetlile slučajeve masovnih otmica, mučenja i ubistava, već u Sandžaku iznova sprovode novi teror i zastrašivanje.

Nedopustivo je da se Bošnjaci Sandžaka bez ikakvog valjanog razloga i dokaza označavaju kao dežurni krivci i pozivaju na informativne razgovore, saslušavaju u njihovim kućama, čime se otvoreno zastrašuju oni i čitave njihove porodice, komšije i prijatelji.

Bošnjačko nacionalno vijeće je pozvalo građane da se bez pisanih poziva ne odazivaju ni na kakvo usmeno pozivanje od strane srpskih službi bezbjednosti, jer je to otvoreno kršenje Ustava, zakona, te ljudskih i građanskih prava i sloboda.

Takođe, građanima je preporučeno da u koliko dobiju bilo kakav poziv od strane službi bezbjedno-

sti prijave Pravnom timu Vijeća kako bi im se obezbijedila pravna zaštita.

Bošnjačko nacionalno vijeće je pozvalo Predsjednika Vlade Srbije Aleksandra Vučića, kao koordinatora svih službi bezbjednosti da obustavi dalja zastrašivanja Bošnjaka u Sandžaku koje trenutno sprovode službe bezbjednosti kršeći Ustav, zakone

i osnovna ljudska i građanska prava i slobode koje su im garantovane.

Vladi Republike Srbije je poručeno da umjesto zastrašivanja učini konkretne korake da se u Sandžaku građani osjećaju bezbjedno, da im se obezbijedi i garantuje sloboda kretanja i jednakost pred zakonom.

Nova Varoš bila je domaćin pete sesije "Reforme političkog sistema Srbije", na kojoj je učešće uzelo preko 100 zainteresovanih Bošnjaka iz ove sandžačke opštine

PETA SESIJA "JAVNE RASPRAVE O REFORMI POLITIČKOG SISTEMA SRBIJE" U NOVOJ VAROŠI

Zaključak ovog veoma uspješnog skupa baziran je na ocjeni da je neophodno donošenje hitnih mjeri i programa za zaustavljanje iseljavanja u cilju očuvanja bošnjačke nacionalne manjine u Novoj Varoši kojоj prijeti nestanak zbog velike nezaposlenosti svih struktura stanovništva

O Reformi političkog sistema govorili su potpredsjednici Vijeća prof. Vasvija Gulinac, Esad Džudžo i prof. dr Redžep Škrijelj, kao i sekretar Vijeća Ahmedin Škrijelj.

Prisutni su upoznati sa Javnim pozivom Narodne skupštine Republike Srbije kojim su pozvani svi, uključujući i nacionalna vijeća, da učestvuju u javnoj raspravi o reformi političkog sistema Republike Srbije.

Oni su naglasili prisutnima da se aktivno uključe i daju svoje prijedloge za rješavanje problema sa kojima se susreću u ovoj nerazvijenoj opštini.

Predstavnici BNV-a su upoznali prisutne sa aktivnostima Bošnjačkog nacionalnog vijeća, koje kao najviše predstavničko tijelo Bošnjaka u Srbiji aktivno učestvuje u izradi Akcionog plana Republike Srbije za Poglavlje 23 u procesu evrointegracija.

Bošnjaci iz Nove Varoši su veoma aktivno učestvovali i debatovali na ovu temu sa ciljem jasnog definisanja indikatora za pospešivanje uslova života bošnjačke nacionalne manjine u ovoj sandžačkoj opštini.

Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća Dr. Sulejman Ugljanin, uputio je 16. jula čestitku Bošnjacima i svim muslimanima uoči Ramazanskog bajrama

BAJRAMSKA ČESTITKA PREDSJEDNIKA VIJEĆA

"U ime Bošnjačkog nacionalnog vijeća i u svoje lično ime svim Bošnjacima i svim muslimanima upućujem iskrene čestitke povodom nastupajućeg blagdana – Ramazanskog bajrama.

Želim da i ovaj bajram provedete u dobrom zdravlju, sreći, sveopštem blagostanju i da vas blagodati prate tokom cijele godine.

Neka ovaj Ramazanski bajram bude prilika da jedni drugima darujemo više svog vremena i pažnje

njegujući vrijednosti naše vjere i tradicije, te da u ovim mubarek danima jačamo samopouzdanje i gradimo zajedničku budućnost sa pripadnicima cijele naše zajednice.

Bajram šerif mubarek olsun"

Dr Sulejman Ugljanin
Predsjednik BNV-a

**Bošnjačko nacionalno vijeće posjetila je delegacija Ambasade Švajcarske na čelu sa zamjenicom ambasadora
NJ.E. Pauline Menthonnex Gacaferri**

DELEGACIJA AMBASADE ŠVAJCARSKE U POSJETI VIJEĆU

Predstavnici Švajcarske ambasade su upoznati sa položajem i stepenom ostvarivanja prava Bošnjaka u Srbiji, kao i nastojanjima BNV-a na polju pospješivanja položaja Bošnjačke nacionalne manjine u Srbiji

Delegaciju Švajcarske ambasade primio je predsjednik Vijeća dr. Sulejman Ugljanin. Sastanku su prisustvovali i potpredsjednica Vijeća prof. Vasvija Gusinac i sekretar Ahmedić Škrijelj.

Predstavnike Ambasade Švajcarske zanimala je aktuelna situacija u Sandžaku i stepen ostvari-

anja prava Bošnjaka na putu Srbije ka Evropskoj uniji.

Predsjednik Ugljanin je upoznao goste o trenutnim aktivnostima Vijeća, kao i o planovima i programima koje će Bošnjačko nacionalno vijeće preduzeti u narednom periodu.

**Posjeta delegacije ambasade Švajcarske,
Glavni ured Vijeća, Novi Pazar, 22. jul 2015. godine**

Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća održao je press konferenciju na kojoj je pozvao Skupštinu Srbije da usvoji Rezoluciju o Srebrenici koja je važan korak za budućnost Bošnjaka i šansa za vraćanje uzajamnog povjerenja i saradnje

PROCES VRAĆANJA UZAJAMNOG POVJERENJA I SARADNJE JE DVOSMJERNA AKTIVNOST

Predsjednik Ugljanin je ocjenio da posjeta tročlanog Predsjedništva Bosne i Hercegovine Srbiji 22. jula, na poziv srpskog premijera, predstavlja veliki i praktičan korak ka uspostavljanju saradnje i vraćanju povjerenja

Obraćanje predsjednika BNV-a Dr. Sulejmana Ugljanina na konferenciji za novinare, koju je održao u Glavnem uredu 23. jula, prenosimo u cijelosti:

"U svojstvu predsjednika Bošnjačkog nacionalnog Vijeća, kao najvišeg predstavničkog tijela Bošnjačkog naroda u Srbiji, izražavam svoju radost zbog nekoliko uzastopnih pozitivnih aktivnosti najviših državnih organa Bosne i Hercegovine i Srbije.

**Predsjednik Vijeća dr. Sulejman Ugljanin, press,
Glavni ured Vijeća, Novi Pazar, 23. jul 2015. godine**

Jučerašnja posjeta tročlanog Predsjedništva Bosne i Hercegovine Srbiji predstavlja veliki praktičan korak u uspostavljanju saradnje i vraćanju povjerenja. Tome je prethodio poziv srpskog premijera Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Dom naroda državnog parlamenta Bosne i Hercegovine 15. jula osudio je napad na Vučića, a Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je najoštije osudio taj napad i

izrazio duboko žaljenje i zahtjev da se napadači otkriju i kazne.

Proces vraćanja uzajamnog povjerenja i saradnje je dvosmjerna aktivnost i zato očekujemo da Narodna skupština Srbije usvoji Rezoluciju o genocidu u Srebrenici koju je Bošnjačko nacionalno Vijeće usvojilo na Posebnoj sjednici 10. jula 2015. godine i uputilo Skupštini Srbije na usvajanje.

Usvajanje ove Rezolucije ima poseban značaj za budućnost Bošnjaka u Srbiji, posebno zbog činjenice da se u vrijeme genocida u Srebrenici dogodilo mnogo zločina nad Bošnjacima u Sandžaku, a do sada nikao nije kažnjen.

Usvajanje Rezolucije znači da se zločin genocida

nazove pravim imenom i osudi, a počinioци kazne i time skine ovaj teret i odgovornost sa onih u čije ime je zločin genocida počinjen. Posebno zbog toga što su počinioци zločina pripadnici MUP-a Srbije, Vojske i naoružane grupacije u njihovom sastavu.

Neusvajanje Rezolucije znači da će oni i dalje u Bošnjacima gledati strano tijelo koje treba ukloniti sa ovih prostora, a da Bošnjaci u srpskoj policiji i vojsci gledaju prijeteću oružanu silu i opasnost po život.

Sve ovo je važno zbog aktuelne reforme političkog sistema Srbije koja je u toku, kao i zbog izrade Akcionog plana za poglavlja 23. i 24. za pristupanje Srbije Evropskoj uniji. Od toga zavisi učešće Bošnjačkih legitimnih predstavnika u ovim procesima."

Potpredsjednici Bošnjačkog nacionalnog vijeća Esad Džudžo i Muhedin Fijuljanin učestvovali u radu sjednice Radne grupe za izradu Akcionog plana za nacionalne manjine, koja je održana 30. jula u Beogradu

ZAŠTITA SANDŽAKA KAO HISTORIJSKE OBLASTI

Na zahtjev predstavnika Vijeća u tekstu Akcionog plana ušao je princip poštovanja Sandžaka kao tradicionalne geografske i historijske oblasti, kao i program posebnih afirmativnih mjer za nacionalne zajednice koje su preživjele etničko čišćenje, organizovani teror, masovne otmice i zločine tokom devetdesetih godina 20. vijeka

Prijedlozi Bošnjačkog nacionalnog vijeća koje su na ovom skupu izneli potpredsjednici Vijeća usvojeni su kao zajednički stavovi Koordinacije nacionalnih savjeta i time postali sadržaj Akcionog plana.

Na sastanku su razmatrani tzv. materijalni elementi Akcionog plana, odnosno osnovne teme koje će biti konkretizovane aktivnostima koje treba da unaprijede položaj nacionalnih manjina u Srbiji i doprinesu poboljšanju ostvarenja prava manjina.

Predstavnici BNV-a su, također, inisistirali na obezbjedenju održivoga sistema informisanja na jezicima manjina, očuvanju medija od posebnog značaja za nacionalne manjine - obustavljanjem njihovih privatizacija i formiranja redakcija na jezicima manjina na javnom servisu – Radio televiziji Srbije (RTS).

U vezi sa obrazovanjem, prihvaćen je prijedlog Vijeća da je tzv. dvojezična nastava neprihvatljiv model koji vodi u direktnu asimilaciju pripadnike manjina, kao i obezbjeđenje ostvarenja prava na obrazovanje Bošnjaka na maternjem bosanskom jeziku u svim sredinama, a posebno u Prijepolju, Priboju i Novoj Varoši, gdje Ministarstvo prosvjete opstruirira i sprječava to.

Zaštitnik građana Republike Srbije je nakon pritužbe BNV-a na Odluku ministra prosvjete iz avgusta 2014. godine o uvođenju dvojezične nastave u sandžačkim školama, donio mišljenje da odluka nije zasnovana na zakonu i da je donijeta suprotno volji učenika i roditelja koji su se u velikom broju izjasnili za obrazovanje samo na bosanskom jeziku

ZAŠTITNIK GRAĐANA: MINISTARSTVO PROSVJETE PREKRŠILO ZAKON I VOLJU RODITELJA U SANDŽAKU

Nastava na bosanskom jeziku je u školskoj 2013/2014. godini pohađalo 8343 učenika, koji su bili raspoređeni u 333 odjeljenja u 33 obrazovno-odgojne ustanove širom cijelog Sandžaka. Od ove školske godine nastavu će pohađati i učenici trećeg i sedmog razreda osnovne, kao i učenici trećeg razreda srednje škole.

U razlozima za donošenje mišljenja Zaštitnika građana, kao i preporukama Ministarstvu prosvjete, stoji da, iako postoji zakonski osnovi za uvođenje dvojezične nastave, Ministarstvo prosvjete je dužno da položaj modela dvojezične nastave za pripadnike manjina precizno i pravno uredi u odnosu na druge zakonom propisane modele, odnosno da utvrdi da li se taj model organizuje kao pravilo ili izuzetak i pod kojim uslovima.

Pored preporuke koje se odnose na pomenuta neophodna usaglašavanja odgovarajućih odredaba

zakona, Ministarstvu prosvjete je i preporučeno da prije početka školske 2015/2016. godine bliže uredi uslove i kriterijume za realizaciju dvojezične nastave, na srpskom, te na manjinskom jeziku, praćenje i vrednovanje te nastave, kao i sve ostale elemente izvođenja nastave u školama.

Posljednja preporuka Zaštitnika građana upućena Ministarstvu prosvjete se tiče da prilikom perioda u kojem se sprovodi anketiranje roditelja o modelu nastave postoji mogućnost i da se roditelji izjasne da njihova djeca pohađaju nastavu u okviru dvojezičnog modela.

Na sastanku delegacije Koordinacije nacionalnih vijeća sa ministrom prosvjete dr. Srđanom Verbićem, zaključeno je da se objavi poseban Katalog odobrenih udžbenika na jezicima nacionalnih manjina i da se uvedu prosvjetni savjetnici za nastavu na jezicima manjina

NEOPHODNO UVOĐENJE PROSVETNIH SAVJETNIKA ZA NASTAVU NA JEZICIMA MANJINA

Ministar prosvjete i ministarstvo lokalne samouprave obavezali su se da pokrenu upravni nadzor nad radom škola i lokalnih samouprava u vezi poštovanja procedure izbora direktora i školskih odbora obrazovnih ustanova koje su Vijeća proglašila za institucije od posebnog značaja

Sastanku su prisustvovali i Suzana Paunović, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, kao i Ivan Bošnjak, državni sekretar Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu.

Predstavnici Koordinacije nacionalnih vijeća, koju je predvodio Zamjenik predsjednika Koordinacije Esad Džudžo su ponovili izričit stav da tzv. dvojezični model nastave nije prihvatljiv ni za jedan manjinski narod.

Zaključak je da se uvede dodatni upisni rok za učenike i roditelje bošnjačke nacionalnosti i da se

ponovi izjašnjanje učenika za izborni predmet Maternji jezik.

Postignuta je saglasnost da se naknadno uključe udžbenici na jezicima manjina u projekt besplatnih udžbenika i prihvaćen je sastav komisije Koordinacije za obrazovanje u sastavu: Esad Džudžo, Svetlana Zolnjan, Vitomir Mihajlović, Valentina Hoc i Aniko Jeras.

Koordinacija je preuzeila obavezu da inicira imenovanje člana Nacionalnog prosvjetnog savjeta iz reda nacionalnih manjina u saradnji sa Skupštinom

skim odborom za prosvjetu.

Dogovoreno je da se određeni zaključci hitno realiziraju i to prije početka naredne školske godine, dok će ostali problemi zahtjevati dužu proceduru.

Ministar prosvjete i Ministarstvo lokalne samouprave obavezali su se da pokrenu upravni nadzor nad radom škola i lokalnih samouprava u vezi poštovanja procedure izbora direktora i školskih odbora obrazovnih ustanova koje su Vijeća proglašila za institucije od posebnog značaja.

Sastanak sa Ministrom prosvjete,
Beograd, 3. avgust 2015. godine

Delegacija naučno-istraživačkog instituta "Ibn Sina" iz Sarajeva, koja se bavi se organizacijom naučnih skupova, konferencija, simpozijuma i izdavačkom djelatnošću posjetila Bošnjačko nacionalno vijeće

SARADNJI U OBLASTIMA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA

Delegaciju sarajevskog instituta koji je osnovan 1996. godine, primio je predsjednik Vijeća dr. Sulejman Ugljanin sa saradnicima

Delegaciju naučno-istraživačkog instituta činili su direktor dr. Rouhollah Ghaderi Kangavari, naučni saradnik Instituta, mr. Saeid Abedpour, istraživač Nermin Hodžić, kao i saradnik Instituta Nadir Dacić.

Gosti su upoznali predstavnike Vijeća sa radom Instituta i pokazali interesovanje za rad Bošnjačkog nacionalnog vijeća, posebno na polju obrazovanja, kulture i informisanja.

Također, bilo je razgovora o saradnji u oblastima od zajedničkog interesa. Poseban značaj je poklonjen razgovorima u oblasti kulture i očuvanja bošnjačkog nacionalnog vijeća u Republici Srbiji, kao i značaj Bošnjaka u Srbiji u smislu mosta saradnje između Republike Srbije i Islamske Republike Iran.

U razgovoru je konstatovano da je uspostavljanje bošnjačkog nacionalnog jedinstva preduslov za svaki dalji uspjeh i opstanak Bošnjaka na ovim prostorima.

Posjeta delegaciji Instituta "Ibn Sina" iz Sarajeva,
Glavni ured Vijeća, Novi Pazar, 8. avgust 2015. godine

Informativna služba Vijeća izdala je saopštenje u kome je pozdravila izjavu Ambasadora Turske datu dnevnom listu "Danas" od 10. avgusta ove godine

ZAUŠTAVITI DEZINFORMACIJE UDRUŽENJA TURAKA U SRBIJI

U vezi sa pozivom Udruženja Turaka u Srbiji upućenom Bošnjacima da se upisuju kao Turci da bi formirali tursku nacionalnu manjinu, pozdravljamo izjavu ambasadora Turske u Srbiji Mehmeta Kema-la Bozaja, koju je objavio dnevni list "Danas" 10. 08. 2015, da, kao i političke odnose, ekonomske i kulturne odnose između Turske i Srbije definišu državne institucije i zvaničnici.

Davanje zvaničnih izjava i procena i određivanje perspektive odnosa između Turske i Srbije na polju politike, privrede, kulture i obrazovanja je u isključivoj nadležnosti državnih organa Turske i Srbije.

Stoga, sva pravna i fizička lica treba da rade u okviru svojih funkcija i ovlašćenja i da se uzdrže od davanja izjava koje se mogu pogrešno protumačiti.

Predsjednik BNV-a dr Sulejman Ugljanin je na press konferenciji 13. avgusta istakao važnost Sjeničke rezolucije koja je donijeta prije 98. godina, a koja predstavlja značajan datum i civilizacijski čin legitimno izabralih predstavnika građana u Sandžaka

SJENIČKA KONFERENCIJA JE SIMBOL TEŽNJE BOŠNJAKA ZA JAČANJE MIRA I RAZVOJA SANDŽAKA

“Davne 1917. godine se srelo 12 gradonačelnika Bošnjaka da razmotri ono što i mi danas radimo, a to je težnja da obezbjedimo dugotrajan mir i razvoj Sandžaka za sve građane koji u njemu žive, kao i da sprovedemo važnu reformu političkog sistema Srbije”, rekao je dr Ugljanin i naglasio da će se usvajanjem Rezolucije o genocidu nad Bošnjacima Srebrenice staviti tačka na sve ono što je bilo loše ranije

Dr. Ugljanin je rekao da će BNV u čast ovog veoma značajnog događaja 20. avgusta održati Svečanu sjednicu Vijeća u Sjenici, gdje će biti dodjeljena priznanja značajnim ličnostima.

Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća je podsjetio da su se na Sjeničkoj konferenciji sastali gradonačelnici 12 sandžačkih gradova sa ciljem da razmotre statusno pitanje Bošnjaka i statusa Sandžaka.

„Ovo je vrlo značajan datum i civilizacijski čin legitimno izabralih predstavnika građana u Sandžaku u tom periodu, koji su se tada okupili sa ciljem da dogovore statusna pitanja Sandžaka i Bošnjaka“, istakao je predsjednik Ugljanin.

Predsjednik Ugljanin je, između ostalog, upoznao javnost o svim učesnicima koji su 1917. godine potpisali „Sjeničku rezoluciju“.

On je odgovarajući na novinarska pitanja nazočio važnost „Sjeničke rezolucije“ i pozvao medije da ukažu dužnu pažnju ovoj godišnjici, te da javnost treba izvući pouke iz svega u trenucima kada su Bošnjaci u jako teškom položaju u Sandžaku i da je potrebno danas govoriti o neophodnosti usvajanja Rezolucije o genocidu Srebrenici.

Predsjednik Vijeća je na kraju svog obraćanja naveo da su u cilju stvaranja pozitivne klime, na Svečanu sjednicu 20. avgusta pozvani svi predsjednici opština i gradova u Sandžaku, te je dužnost svih da rade na dobrobit cijelog društva i da ćemo samo tako imati izvjesnu i sretniju budućnost.

Učesnici „Sjeničke konferencije“ 1917. godine bili su:

- **Njegova Ekselencija Mehmed Izet Paša Bajrović, gradonačelnik Pljevalja**
- **gospodin Riza-beg Muratbegović, gradonačelnik Novog Pazara**
- **gospodin Murat-beg Hašimbegović, gradonačelnik Prijepolja**
- **gospodin Sulejman ef. Šećeragić, gradonačelnik Nove Varoši**
- **gospodin Hilmi-beg Kajabegović, gradonačelnik Bijelog Polja**
- **gospodin Duljko-aga Rahmusović, gradonačelnik Berana**
- **gospodin Iljaz ef. Ćatović, gradonačelnik Rožaja**
- **gospodin Husein ef. Hasanbegović, gradonačelnik Priboja**
- **gospodin Jusuf-aga Hamzagić, gradonačelnik Tutina**
- **gospodin Rušid ef. Spahović, gradonačelnik Sjenice**
- **gospodin Osman-aga Dizdarević ex, gradonačelnik Šahovića**
- **gospodin Husein ef. Šahman, gradonačelnik Budimlja/ u to vrijeme sandžačka opština.**

Ambasador Sjedinjenih Američkih Država (SAD) NJ.E. Michael D. Kirby sa saradnicima,
posjetio je 14. avgusta Bošnjačko nacionalno vijeće

AMBASADOR AMERIKE U ZVANIČNOJ POSJETI BNV-U

Kirbi: Manjinska prava ostvariti kroz EU integracije

Ugljanin: Bošnjaci kroz međunarodne i domaće institucije rješavaju nacionalno pitanje

Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća je upoznao ambasadora sa aktivnostima, radom i funkcionisanjem Bošnjačkog nacionalnog vijeća, učešćem predstavnika Vijeća u koordinaciji nacionalnih vijeća svih nacionalnih manjina kao i drugim institucionalnim oblicima djelovanja predstavnika manjinskih naroda, što je ocijenjeno kao veoma važno za pristupanje Srbije Evropskoj Uniji.

Ambasador Kirbi je istakao da SAD podržava vladavinu prava i pridruživanje Srbije EU. Ambasador Kirbi i predsjednik BNV-a Ugljanin su se složili da je ostvarivanje manjinskih prava moguće kroz proces pristupanja EU, naročito u okviru poglavlja 23 i 24, kao i o tome da je Srbija multinacionalna država.

Predsjednik BNV-a je u razgovoru posebno nglasio činjenicu da su Bošnjaci narod nad kojim je

izvršen genocid u ne tako davnjoj prošlosti, odnosno prije dvadeset godina, te da je od suštinskog značaja za rješavanje statusnog pitanja Bošnjaka usvajanje Rezolucije o genocidu u Srebrenici od strane Skupštine Srbije, jer genocid je pitanje cijelog ljudskog roda, a ne samo Bošnjaka i naroda sa kojima žive u okruženju.

U sastavu delegacije ambasadora Kirbija, bila je i predstavnica USAID-a, Laura Pavlović.

Ambasador Kirbi je posebno izrazio svoje veliko zadovoljstvo projektom Regionalnog centra za razvoj poljoprivrede i sela u Sjenici, u okviru kojeg se nalazi i najsavremenija laboratorija za ispitivanje hrane.

U delegaciji Vijeća pored predsjednika Vijeća su bili potpredsjednica Vijeća Vasvija Gusinac i sekretar Vijeća Ahmedin Škrijelj.

Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća Dr. Sulejman Ugljanin uputio je čestitku Reis ef. Fejziću povodom rezbora na mjesto Reis-ul-uleme Islamske zajednice u Crnoj Gori

ČESTITKA PREDSJEDNIKA BNV-a REISU EF. FEJZIĆU NA REIZBORU

U čestitki se kaže:

Poštovani Reis ef. Fejziću,

U svoje lično ime i u ime Bošnjačkog nacionalnog vijeća čestitam Vam reizbor na mjesto Reis-ul-uleme Islamske zajednice u Crnoj Gori.

Svojim odgovornim i predanim dosadašnjim radom ste opravdali ukazano povjerenje što je rezultiralo apsolutnom

podrškom za Vaš novi mandat Vrhovnog poglavara Islamske zajednice u Crnoj Gori.

Još jednom Vam čestitam na ponovnom izboru i želim Vam puno sreće i uspjeha u daljem radu.

S poštovanjem,

Predsjednik BNV-a
Dr. Sulejman Ugljanin

SVEČANA SJEDNICA BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA POVODOM OBILJEŽAVANJA 98. GODIŠNICE SJENIČKE KONFERENCIJE I DODJELE PLAKETE BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA

Vijeće je donijelo odluku da se dani od 25. do 27. oktobra proglose "Danim samoopredeljenja" i danima od posebnog značaja za Bošnjake, u čast referendumu o autonomiji Sandžaka održanog od 25. do 27. oktobra 91. godine, kao i odluku kojom je 2017. godina proglašena godinom Sjeničke konferencije a dani 13. i 14. avgust proglašeni su za dane od posebnog značaja za Bošnjake.

Plaketa Bošnjačkog nacionalnog vijeća dodijeljena je prof.dr. Mustafi Kahramanyolu za za izuzetan doprinos u zaštiti i unapređenju položaja i ostvarivanju prava i sloboda Bošnjaka

U Sjenici je 20. avgusta 2015. godine održana svečana sjednica Bošnjačkog nacionalnog vijeća povodom obilježavanja 98. godišnjice od „Sjeničke konferencije“ i dodjele plakete Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Pored predsjednika Bošnjačkog nacionalnog vijeća Dr. Sulejmana Ugljanina i vijećnika, svečanoj sjednici su prisustvovali narodni poslanici u Skupštini Srbije Sabina Dazdarević i Olena Papuga, poslanik u Skupštini Autonomne pokrajine Vojvodina Aleksandar Marton, predsjednik opštine Tutin Šemsudin Kučević, predsjednik opštine Sjenica Hazbo Mujović, predsjednik opštine Plav Orhan Šahmanović, zamjenik predsjednika opštine Nova Varoš Ivan Mladenović, potpred-

sjednik opštine Rožaje Mirsad Azemović, predsjednici Skupština opština Sjenice, Tutin, Plav i Rožaje, Mustafa Baltić, Pajaz Jusufović, Izet Hadžimušović i Husein Kurtagić, predstavnici Opštinskih vijeća Tutina, Sjenice, Priboja i Prijepolja, predstavnici Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Crnoj Gori Muradif Grbović i Sabahet Spahić, vijećnici i predstavnici nevladinog sektora, političkih partija, javnog i kulturnog života.

Također, svečanoj sjednici su prisustvovali i gospodin Husein Kansu, narodni poslanik u Parlamentu Republike Turske i Nezir Dinler, predstavnik Međunarodnog udruženja za razvoj i saradnju, kao i brojni gosti iz Republike Turske.

Svečana sjednica Bošnjačkog nacionalnog vijeća, kao najvišeg predstavničkog tijela Bošnjaka u Republici Srbiji, predstavljala je još jedan u nizu događaja kojim Bošnjačko nacionalno vijeće podseća na historijski važne događaje za Bošnjake i regiju Sandžak, kao i obavezu svih relevantnih međunarodnih, regionalnih i domaćih faktora da se pitanje i status Bošnjaka i regije Sandžak riješi.

Ova sjednica je također značajna i zbog činjenice da je na njoj dodijeljena i Plaketa Bošnjačkog nacionalnog vijeća prof. dr. Mustafi Kahrimanyolu, kome Bošnjaci, a

posebno bošnjačka omladina duguju puno. Prof. dr. Kahramanyol je u teškim vremenima za sve narode na prostoru bivše SFRJ dao ključni doprinos da mladi Bošnjaci iz Sandžaka umjesto učestvovanja u ratu i ratnim sukobima tokom devedesetih krenu putem sticanja znanja, obrazujući se na najboljim univerzitetima u Turskoj.

Plaketa Bošnjačkog nacionalnog vijeća dodijeljena je čovjeku koji je sav svoj autoritet, znanje i visoke državničke funkcije koje je obavljao koristio da bi pomogao Bošnjacima u Sandžaku, ali i drugim narodima na ovom prostoru.

Više puta kroz historiju, sandžački Bošnjaci i njihovi politički lideri, na različite načine, ukazivali su na nepodnošljiv položaj u kojem se nalaze Bošnjaci na ovom području i na neriješen status regije Sandžak.

Jedan od najznačajnijih dokumenata u posljednjih sto godina koji se odnosio na to pitanje je poznata Sjenička rezolucija.

Sjenička rezulucija je donijeta na konferenciji u Sjenici, održanoj od 13. do 14. avgusta 1917. godine. Rezolucija je dokument kojim je od tadašnjih vlasti zahtijevano rješenje pitanja statusa Bošnjaka i statusa Sandžaka.

Konferenciji, održanoj u glavnoj sjeničkoj džamiji Sultan Valide, prisustvovali su predstavnici svih tadašnjih sandžačkih opština – gradonačelnici Sjenice, Novog Pazara, Tutina, Nove Varoši, Priboja, Prijepolja, Pljevalja, Bijelog Polja (tadašnjeg Akova), Šahovića (današnjeg Tomaševa), Berana, Rožaja i Budimlja, kao i izabrani delegati, odnosno ukupno 25 učesnika konferencije.

Konferencijom je predsjedavao Mehmed Izet paša Bajrović, tadašnji gradonačelnik Pljevalja.

Integralni tekst Sjeničke rezolucije, koji je usvojen jednoglasno na konferenciji, upućen je vojnim generalnim guvermanima za Srbiju i Crnu Goru, u Beograd i na Cetinje, kao i Zemaljskoj vladi u Sarajevu.

Tekst dokumenta potpisali su:

1. Mehmed Izet paša Bajrović gradonačelnik Pljevalja,
2. Rizabeg Muratbegović, gradonačelnik Novog Pazara,
3. Muratbeg Hašimbegović, gradonačelnik Prijepolja,
4. Sulejman ef. Šećeragić, gradonačelnik Nove Varoši,
5. Hilmibeg Kajabegović, gradonačelnik Bijelog Polja,
6. Duljko-aga Ramhusović, gradonačelnik Berana,
7. Iljaz ef. Ćatović, gradonačelnik Rožaja,
8. Jusufaga Hamzagić, gradonačelnik Tutina,
9. Husein ef. Hasanbegović, gradonačelnik Priboja,
10. Rušid ef. Spahović, gradonačelnik Sjenice,
11. Osman-aga Dizdarević, gradonačelnik Šahovića,
12. Husein ef. Šahman, gradonačelnik Budimlja kod Berana.

Nakon završetka Prvog svjetskog rata i stvaranja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, određeni nacionalistički krugovi proglašili su Sjeničku konferenciju „austrofiskom”, ističući da je ona inicirana i podstrekivana od strane službenih organa ondašnje austro-ugarske vlasti, a koja je u svojoj strategiji imala za cilj izgradnju sandžačke željeznice, kojom bi od Uvca Sandžak bio povezan sa Solunom, te sprječavanje teritorijalnog povezivanja Srbije sa Crnom Gorom i njen izlazak na Jadransko more.

Pod takvim obrazloženjem, učesnici Sjeničke konferencije su optuženi za veleizdaju i rješenjem Prvostepenog suda u Novom Pazaru određen im je pritvor. Neki od učesnika Konferencije nakon podizanja optužnice uspjeli su pobjeći iz zemlje, a neki su u akcijama hapšenja ubijeni.

Polazeći od historijskog i kulturološkog značaja Sjeničke konferencije za Bošnjake Sandžaka a u skladu sa propisanim obavezama Bošnjačkog nacionalnog vijeća da zauzima stavove, pokreće inicijative i preduzima mjere u vezi sa svim pitanjima koja su neposredno povezana sa položajem, identitetom i pravima Bošnjaka i koje su od posebnog značaja za Bošnjake, kao i obaveze propisane Statutom Vijeća u pogledu dodjele nagrade "Plaketa Bošnjačkog nacionalnog vijeća", Bošnjačko nacionalno vijeće je donijelo odluke:

1. *Bošnjačko nacionalno vijeće proglašava 2017. godinu, godinom Sjeničke konferencije održane 13. i 14. avgusta 1917. godine, a dane 13. i 14. avgust proglašava za dane od posebnog značaja za Bošnjake.*
2. *Bošnjačko nacionalno vijeće proglašava dane od. 25 do 27. oktobra za Dane samoopredjeljenja u čast referendumu građana Sandžaka održanog od 25. do 27. oktobra 1991. godine, za potpunu političku i teritorijalnu autonomiju Sandžaka sa pravom priključenja jednoj od suverenih republika, a dane 25. 26. i 27. oktobar proglašava za dane od posebnog značaja za Bošnjake;*
3. *Odluku o potvrđivanju Odluke komisije za dodjelu nagrade - Plaketa Bošnjačkog nacionalnog vijeća, prof. dr. Mustafi Kahramanyolu.*

Na intervenciju Parlamentarnog kluba Jugoslovenske muslimanske organizacije (JMO), koju je predvodio tadašnji Tuzlanski muftija i kasniji Reis-ul-ulema, hadži hafiz Ibrahim ef. Maglajlić, kraljevskim ukazom od 17. februara 1921. godine, postupak protiv učesnika Sjeničke konferencije je obustavljen, a optuženi pušteni na slobodu.

Historijski gledano, Sjenička konferencija je od posebnog značaja, što je u njoj jasno i nedvosmisleno izraženo raspoloženje bošnjačkog naroda o pitanju uređenja regije Sandžaka, ali i u pogledu rješavanja pitanja Bošnjaka u tom periodu.

Kopija originalnih dokumenta Sjeničke konferencije iz arhive Bošnjačkog nacionalnog vijeća

Übersetzung.

Sitzungs - Protokoll

aufgenommen am 13. August 1917 in Sjenica in Vertretung der Bürgermeister aller Bezirke Sandzak, Novi Pazar.

Gegenstand :

Bestimmungen, Besprechungen und Forderungen für die Zukunft Sandzak Novi Pazar.

Anwesende:

Seitens des k.u.k. Krskmdos Novi Pazar	Oblt. Canic
" " " BZKKMDOS Sjenica	Sebastian
Seine Ex. Mehmed Izet Pasa Bajrovic Bürgermeister	Plevlje
Herr Rizabeg Muratbegovic	Novi Pazar
" Muratbeg Hasinbegovic	Prijepolje
" Sulejman eff Seceragic	Nova Varos
" Hilmibeg Kajabegovic	Bjelopolje
" Duljko-agha Ramhusovic	Berane
" Iliaz eff Catovic	Rozaj
" Husein eff Hasanbegovic	Friboj
" Jusufaga Hanizagic	Tutin
" Rusid eff Sahovic	Sjenica
" Osmanaga Dizdarsrevic ex	Sahovic
" Husein eff Sahman	Berane/Budimlje

Die Sitzung wird eröffnet durch Seine Exzellenz Mehmed Izet Pasa Bajrovic mit folgender Rede: Es ist der äußerste Moment, dass wir Mohammedaner Sandzaks-Novи Pazar, vertreten durch uns Bürgermeister die wir die Majorität der Bevölkerung des Sandzaks bilden, reflektieren auf andere Staatsrechte unseres Sandzaks, als es wünschen und fordern unsere Parasiten der Regierung Serbiens und Montenegros. Da nach 3 jähriger Kriegstätigkeit die Friedensverhandlungen in Aussicht stehen und der eine Wunsch aller im Kriege stehenden Völker immer lauter und bestimmter wird: u.zw. "Friede ohne Anexion"; erachten wir es, bei dem Bestimmungsrecht einzelner Völker, dass auch uns zukommt, als unser gutes Recht, unsere Zukunft selbst zu bestimmen, deshalb müssen wir auch unsere Wünsche behufs Verschaffung unserer Zufriedenheit-Existenz und Lebensfrage klar vorbringen.

Nach gründlichen Erörterungen aller Möglichkeiten wurde einstimmig beschlossen.

I. Die Angliederung an Bosnien und Herzegovina ist unser entgiltiger Wunsch und zugleich die einzige verständige Art, unsere Frage der Erledigung zuzuführen.

II. Falls unseren Forderungen, auf welche wir ein Recht zu besitzen glauben und uns vielleicht aus unbegreiflichen und unvorhergesehenen Gründen nicht erfüllt werden könnte, fordern wir: Die Selbstverwaltung des Sandzaks.

III. Und falls auch diesem unserem Wunsche nicht willfahrt werden könnte und wir jede Hoffnung auf die oben angeführten Daten unseres Bestehens verlieren, ist uns begreiflich und sind dessen gewiss, dass wir aus diesen Gegenden auswandern müssen,

B.J.J., 18 - 728

welcher Zwang die grösste Ungerechtigkeit und Schande für die Zivilisation wäre, welche jedoch unvermeidlich bliebe; wir bitten in diesem Falle die österr.ung. Regierung um Schutz und Erlaubnis in die Türkei auswandern zu dürfen.

IV. Da unsere allseitigen Verhältnisse eine gesonderte Art fordern, als die der serbischen und montenegrinischen Führung, so bitten wir die k.u.k. Militärgeneralgouvernements für Serbien und Montenegro bezüglich der Verwaltung Sandzak den höheren Behörden zur Vorlage zu bringen und uns bis zur definitiven Friedigung dieser Frage an Bosnien und Herzegovina anzugliedern, da die Verwaltung in diesen Ländern unseren Verhältnissen entspricht.

Imfalle auch dieser Forderung nicht willfahrt werden kann bitten wir um Gründung eines selbstständigen Gouvernements in Sandzak.

Da wir uns zu schwach fühlen unsere eigenen Rechte und Wünsche zu sichern so bitten wir die k.u.k. österr.ung. Regierung, uns unterstützen und dieselben zu sichern.

Wegen dieser Bitten, Vorschläge und Forderungen unserseits ersuchen wir das Mil. Gen. Gouv. Belgrad und Cetinje ferner die hohe Landesregierung für Bosnien und Herzegovina persönlich vorsprechen zu dürfen und ~~anxxmukkix~~ uns den Zutritt und Bekanntgabe wann wir von diesen Behörden empfangen werden können, bekanntgeben zu wollen.

Mit dem Ausdruck aller Hochachtung, welche wir dem tapferen Heere wie auch der österr.ung. Monarchie schulden, schliessen wir unsere heutige Sitzung und verbleiben:

Mehmet Izet Pasa Bajrovic
 Rizabeg Muratbegovic
 Muratbeg Hasinbegovic
 Sulejman eff Seceragic
 Hilmibeg Kajabegovic
 Duljko aga Ramhusovic
 Iljaz eff Catovic
 Jusufaga Hanizagic
 Husanj eff Hasanbegovic
 Rusid eff Spahovic
 Osmanaga Dizdarevic
 Hussein eff Sahman

Sjenica, dne 14. August 1917.

K.u.k. Kreiskommando Novi Pazar.

A b s c h r i f t.

V.A. Nr. 40 res. ex 1917.

Sandžak Novi Pazar-Besprechung der Notabeln über Zukunft. Ad Verordg. Nr. 21391.

An

M. Y. 2.
БРОДСКА ЗАДЛЖЕНОСТ
АУСТИНІЧКА ИУ КОМІСІЯ
Бр. _____
у Београду, 19. .... год.

das k.u.k. Militärgeneralgouvernement, Präsidium,

in

Novi-Pazar, am 20. August 1917.

B e l g r a d.

Die Besprechung der Bürgermeister der Städte des Sandžak Novi-Pazar fand wegen Erkrankung des Mehmed Izzet Pasa Bajrovic anstatt am 11. am 13. 1.M. in Sjenica in Anwesenheit des Oberleutnant Sebastian als Vertreter des Kreiskommandos und des Nachrichten-Offizier Oberleutnant Čanić statt. Teilnehmer waren die 12 im Protokoll genannten Bürgermeister.

Die Strömung, welche jetzt auf einen "Frieden ohne Annexion" hinzuarbeiten sucht, hat bei der muslimischen Bevölkerung Furcht und Besorgnis, wieder unter montenegrinisch-serbische Herrschaft zu fallen, ausgelöst und eine antiserbische, für uns loyale Agitation bewirkt, welche zu der Besprechung der muslimischen Notabeln führte.

Der Tenor der bei dieser Gelegenheit gefassten Resolution ist der Wunsch, sich von dermontenegrinisch-serbischen Herrschaft zu befreien und in einer Form unter den Schutz der österreich-ungarischen Monarchie gestellt zu werden. Motiviert wird diese, auf historischen, politischen, nationalen und ökonomischen Grundsätzen aufgebaute Lösung der Sandžakfrage mit dem Hinweis auf die begründete Gefahr einer Verdrängung, ja Vernichtung des muslimischen Elementes im Falle der erneuerten Angliederung an ein selbständiges Montenegro bzw. Serbien.

Die Resolution umschreibt in zwei Punkten die Möglichkeit der Erfüllung dieser Aspirationen und zwar in erster Linie durch Angliederung an Bosnien und Herzegovina- oder falls dies nicht möglich wäre -durch Autonomie.

Sollte weder die eine noch die andere staatsrechtliche

B.T.T. 18-738

Gestaltung des Sandžak realisierbar sein, so sehen die Muslimen keinen anderen Ausweg zur Rettung ihrer Existenz, als in der Auswanderung nach der Türkei unter dem Schutze der Monarchie.

Weil die Muslimanen in der Angliederung an Bosnien und Herzegovina die idealste Erfüllung ihrer Wünsche erblicken so fordern sie /im Punkte 4/ schon jetzt die Einbeziehung unter das bosnische Verwaltungssystem, als das für die Verhältnisse im Sandžak geeignete.

Für den Fall der Undurchführbarkeit dieses Petits wird die Errichtung eines eigenen Gouvernement für den Sandžak - Novi-Pazar als wünschenswert hingestellt.

Das Kreiskommando muss sich darauf beschränken, lediglich zur Frage der Angliederung an Bosnien und Herzegovina Stellung zu nehmen.

Diese Forderung erscheint dem Kreiskommando vollkommen verständlich und gerechtfertigt.

Die muslimanische Bevölkerung bildet die überwiegende Majorität im Sandžake und übt auch durch ihre wirtschaftliche Position die Präponderanz aus.

Die ganze Struktur des Landes, das nationale und religiöse Empfinden, die Gewohnheiten und Sitten der hiesigen Muslimanen, welche durch die historische Entwicklung mit Bosnien und Herzegovina eng verknüpft sind, verweisen den Sandžak an diese Nachbarländer.

In Bosnien und Herzegovina hat sich seit der Okkupation ein Verwaltungsorganismus ausgebildet, der grösstenteils auf ein alt hergebrachtes, eingelebtes, dem Empfinden des Volkes angepasstes Rechtssystem aufgebaut ist und den religiösen und kulturellen Eigentümlichkeiten der Muslimanen in jeder Beziehung Rechnung trägt.

Die tägliche Erfahrung lehrt, dass die unbedingte Voraussetzung zu einer erspriesslichen Verwaltungstätigkeit und zivilen Rechtsprechung in Friedenszeiten die genaue Kenntnis der jahrhundertelange alten Institutionen und Gewohnheitsrechte in diesen Gegenden bildet, welche nur durch langjährige

2.

Praxis erworben werden kann, wie sie eben den in Bosnien und Herzegovina angestellten Funktären eigen ist. Es sei hier nur auf das komplizierte Agrarrecht hingewiesen. Eine Verwaltung, welche in Friedenszeiten diese Land mit denselben Prinzipien wie z.B. Österreich oder Alt-Serbien verwalten versuchen wollte, müsste über kurz oder lang in einen unüberbrückbaren Gegensatz zur Bevölkerung kommen.

Der Apparat, welche auf diesen Gesichtspunkt eingesellt ist, besteht bereits in Bosnien und Herzegovina, während er hier erst mühselig und nur mit unausweichlichen Reibungen geschaffen werden müsste.

Das Kreiskommando muss daher das Verlangen nach Angliederung an Bosnien und Herzegovina als vollkommen begründet befürworten, wie es die in der Besprechung dokumentierte Loyalitätskundgebung für unsere Monarchie freudig begrüßt.

Die Resolution schliesst mit der Bitte um Weiterleitung je eines Exemplares der Petition an das MGG/M. und an die gemeinsame Regierung, sowie mit der Bitte um Bewilligung zum Empfange einer Deputation durch das MGG/S., MGG/M. und die bosn. herz. Landesregierung.

Diesbezüglich bittet das Kreiskommando um Bestimmung des Zeitpunktes und der Modalitäten.

Mihailic Obšt. m.v.

3 Beilagen.

3.

K.u.k. Militärgeneralgouvernement in Serbien.

Abschrift.

Präs. Nr. 23094/1917.

Resolution der Bürgermeister
der Sanžak-Städte.

An

das AOK., Q. Abt., MGK/m Cetinje

Komandierender General in BHD Sarajevo

Belgrad, am 1. September 1917..

In der Anlage wird eine Resolution der moslimischen Bürgermeister aller Sandžak-Städte, welche anlässlich einer Zusammenkunft bei Anwesenheit der k.u.k. Vertreter in Sjenica verfasst wurde, vorgelegt.

Wenn auch den, in dieser Resolution angeschnittenen Fragen momentan sicher nicht nähergetreten werden kann, so bildet diese Resolution sicher ein wichtiges Dokument für die seinerzeitigen Friedensverhandlungen. Da die Bürgermeister der Sandžak-Städte mit ruhigen Gewissen als Vertreter des moslimischen Volkes in diesen Gegenden angesehen werden können und sie sich als solche auch ausgeben, und das moslimische Element die Mehrheit der Bevölkerung bildet, so ist diese Resolution gleichzeitig ein Fingerzeug wie ein eventuelles Plebisitz ausfallen würde. Alle Erfahrungen der k.u.k. Verwaltung bestätigen, dass der moslimischen Bevölkerung des Sanžak als politisches Zukunftsideal die Angliederung an Bosnien und Hercegovina und hiernach auch an die Monarchie vorschwebt. Die weiteren Wünsche der eventuellen Autonomie des Sandžak und der Auswanderung in die Türkei betrachten sie nur als notwendige und kleinere Übel für den Fall, dass eine annexion durch uns nicht erfolgen

BTT 18-738

könnte und die verhasste Serbenherrschaft rückkehren würde.

In einem solchen Falle würde das Gros die Auswanderung in die Türkei vorziehen und wäre nach Ansicht des MGG/S zumindesten diese auf der Friedenskonferenz zu sichern, (eventuell im Wege der Verlängerung der Optionsklausel des Vertrages von Konstantinopel - 1913).

Die wichtigste Begründung all dieser Vorschläge ist der Hinweis auf den freiwilligen Kriegsdienst, den fast alle wehrfähigen Moslims der k.u.k. Okkupationsgebiete sowohl in der türkischen, als auch in der k.u.k. Wehrmacht leisten. Gerade dieser Kriegsdienst würde nach eventueller Rückkehr der serbischen Herrschaft die Existenz der Moslims unmöglich machen.

Ergeht AOK. Q.Abt. und, in teilweise anderer Fassung zur Kenntnis an MGG/M und Kommandierenden General von BHD.

Dokumenti Sjeničke konferencije iz 1917. prevedeni na bosanski jezik

Zapisnik sa sjednice

Sačinjen dana 13. avgusta 1917. godine u Sjenici u prisustvu gradonačelnika svih gradova Novopazarskog Sandžaka.

Predmet:

Odluke, razmatranja i zahtjevi vezani za budućnost Novopazarskog Sandžaka.

Prisutni:

Njegova ekselencija k.u.k. Okružne komande Novi Pazar Oblt. Čanić,
 Njegova Ekselencija k.u.k. Područja Sjenica oblt. Sebastian,
 Njegova Ekselencija Mehmed Izet Paša Bajrović, gradonačelnik Pljevalja,
 Gospodin Riza-beg Muratbegović, gradonačelnik Novog Pazara,
 Gospodin Murat-beg Hašimbegović, gradonačelnik Prijepolja,
 Gospodin Sulejman ef. Šećeragić, gradonačelnik Nove Varoši,
 Gospodin Hilmi-beg Kajabegović, gradonačelnik Bijelog Polja,
 Gospodin Duljko-aga Rahmusović, gradonačelnik Berana,
 Gospodin Iljaz ef. Ćatović, gradonačelnik Rožaja,
 Gospodin Husein ef. Hasanbegović, gradonačelnik Priboga,
 Gospodin Jusuf-aga Hamzagić, gradonačelnik Tutina,
 Gospodin Rušid ef. Spahović, gradonačelnik Sjenice,
 Gospodin Osman-aga Dizdarević, gradonačelnik Šahovića,
 Gospodin Husein ef. Šahman, gradonačelnik Berana /Budimla/,

Sjednicu je otvorio Njegova ekselencija Mehmed Izet Paša Bajrović sljedećim govorom: Krajnji je momenat da mi Muslimani (Bošnjaci) Novopazarskog Sandžaka, koji činimo većinsko stanovništvo Sandžaka, a koje predstavljamo mi gradonačelnici, reflektujemo i ostala državna prava našeg Sandžaka, kao izraz naše želje i zahtjeva parazitskoj vlasti Srbije i Crne Gore. Pošto nakon trogodišnjih ratnih djejstava mirovni pregovori stoje na vidiku i želje svih naroda koji učestvuju u ratu izražavaju se sve glasnije i određenije riječima: "Mir bez aneksije", mi smatramo da mi, Muslimani (Bošnjaci), pri određivanju prava pojedinih naroda i imamo pravo da sami odlučujemo o svojoj budućnosti, i zbog toga trebamo da jasno izrazimo svoje želje i zahtjeve radi ostvarivanja naše egzistencije i životnog pitanja na zadovoljavajući način.

Nakon detaljnog razmatranja svih mogućnosti jednoglasno je odlučeno sljedeće:

I. Pripajanje Bosni i Hercegovini je naša konačna želja i istovremeno jedini razuman način da konačno riješimo naše pitanje.

II. U slučaju da naši zahtjevi, za koje smatramo da imamo pravo ne mogu biti ispunjeni, iz nama nerazumljivih i nepredviđenih razloga, mi zahtijevamo: Autonomiju Sandžaka.

III. U slučaju da i ovi naši zahtjevi i želje ne budu mogli biti ispunjeni i da izgubimo svaku nadu na gore navedeno i na naše postojanje, preostaje nam kao jedino razumno rješenje da se moramo iseliti sa ovog područja. Ovakva prisila bi predstavljala najveću nepravdu i sramotu za civilizaciju i neizbjegno nam preostaje sledeća molba; Mi u ovakovom slučaju molimo Austro-Ugarsku vladu za zaštitu i dozvolu za iseljenje u Tursku.

IV. Kao što naši svestrani odnosi zahtijevaju poseban pristup u odnosu na srpsko i crnogorsko rukovodstvo, molimo k.u.k. Generalnu Vojnu upravu za Srbiju i Crnu Goru da pitanje upravljanja Sandžakom predstavi višim vlastima i da do definitinog regulisanja ovog pitanja budemo pripojeni Bosni i Hercegovini, pošto uprava ove zemlje odgovara našim odnosima (situaciji).

U slučaju da ni ovaj zahtjev ne bude moguće ispuniti, molimo da se oformi autonomna uprava u Sandžaku.

Pošto se osjećamo preslabim da osiguramo naše želje i zahtjeve molimo k.u.k. Austro-Ugarsku vladu da nas podrži i da nam osigura ispunjenje istih.

U vezi ovih molbi, prijedloga i zahtjeva sa naše strane tražimo od Generalne Vojne uprave u Beogradu i Cetinju kao i državnu vladu za Bosnu i Hercegovinu da nas lično primi na razgovor i da nas obavijesti o tome kada bi od strane ovih vlasti mogli biti primljeni.

Uz izraze velikog poštivanja, koje dugujemo Vama gospodo i Austro-Ugarskoj Monarhiji mi završavamo današnju sjednicu u sastavu:

Mehmet Izet Paša Bajrović
Riza-beg Muratbegović
Murat-beg Hašimbegović
Sulejman ef. Šećeragić
Hilmi-beg Kajabegović
Duljko-aga Rahmusović
Iljaz ef. Čatović
Husein ef. Hasanbegović
Jusuf-aga Hamzagić
Rušid ef. Spahović
Osman-aga Dizdarević
Husein ef. Šahman

Sjenica, dana 14. avgusta 1917. godine

K. u. k. Okružna komanda Novi Pazar
 V.A. br. 40 res. Ex 1917.
 Novopazarski Sandžak – Sastanak uglednika o budućnosti.
 Oglas br. 21391

P r i j e p i s

K.u.k. Glavna vojna uprava, predsjedništvo
 u
 Novom Pazaru, dana 20. avgusta 1917.godine

B e o g r a d

Sastanak gradonačelnika gradova Novopazarskog Sandžaka je zbog bolesti Mehmed Izet Paše Bajrovića umjesto na dan 11. održan 13. 1. M. u Sjenici u prisustvu poručnika Sebastiana, kao predstavnika Okružne komande i oficira za vezu poručnika Čanića. Učesnici su bili 12 gradonačelnika navedenih u zapisniku.

Pravac koji se sada manifestuje kao "Mir bez aneksije" je kod muslimanskog (bošnjačkog) stanovništva izazvao strah i zabrinutost zbog mogućnosti pada pod crnogorsko-srpsku vlast i izazvao je antisrpsku, za nas lojalnu agitaciju, što je dovelo do sastanka muslimanskih (bošnjačkih) uglednika (vođa).

Naglasak Rezolucije koja je ovom prilikom donijeta je želja za oslobođanjem od crnogorsko-srpske vladavine i za stavljanje pod neku formu zaštite od strane Austro-Ugarske monarhije. Ovo je motivisano historijskim, političkim, nacionalnim i ekonomskim razlozima rješavanja pitanja Sandžaka sa napomenom na osnovanu opasnost represije, odnosno uništenja muslimanskog (bošnjačkog) stanovništva u slučaju ponovne integracije u samostalnu Crnu Goru, odnosno Srbiju.

Rezolucija u dvije tačke opisuje mogućnost ispunjenja ovih aspiracija i to u prvoj liniji kroz integraciju sa Bosnom i Hercegovinom, ili ako ovo ne bude moguće - kroz autonomiju.

Ukoliko ne bude moguća realizacija ni prve ni druge državno-pravne organizacije Sandžaka, Muslimani (Bošnjaci) ne vide drugi način za spas njihove egzistencije (postojanja) osim iseljenja u Tursku pod zaštitom Monarhije.

Pošto Muslimani (Bošnjaci) smatraju da će njihove želje najidealnije biti ispunjene pripadnošću Bosni i Hercegovini oni već sada (u tački 4) traže da budu uključeni u bosanski sistem uprave, kao nešto što je najprimjerenije za odnose u Sandžaku.

U slučaju nemogućnosti izvršenja ovog zahtjeva poželjno bi bilo stvaranje autonome uprave za Novopazarski Sandžak.

Okružna Komanda se mora ograničiti na to da se izjasni po pitanju intergacije sa Bosnom i Hercegovinom.

Ovaj zahtjev se Okružnoj komandi čini kao potpuno razuman i opravdan.

Ogromni dio stanovništva Sandžaka čini muslimansko (bošnjačko) stanovništvo i kroz svoje privredne pozicije ostvaruje nadmoćnost.

Čitava struktura države, nacionalni i religijski osjećaji, navike i običaji ovdašnjih Muslimana (Bošnjaka), koji su kroz historijski razvoj usko povezani sa Bosnom i Hercegovinom, upućuju Sandžak na ovu susjednu državu.

U Bosni i Hercegovini se od okupacije razvio sistem uprave koji se najvećim dijelom oslanja na raniji praktični pravni sistem, koji je prilagođen osjećajima naroda i koji je u skladu sa religijskim u kulturološkim osobenostima Muslimana (Bošnjaka) u svakom pogledu.

Svakodnevno iskustvo nas uči da je neophodan uslov za odgovarajuću upravnu djelatnost i civilnu jurisdikciju u mirnodopskom vremenu dobro poznavanje vijekovne situacije starih institucija i običajnog prava na ovom području koje je stečeno dugogodišnjom praksom, a koje posjeduju zaposleni funkcioneri u Bosni i Hercegovini. Ovdje se upućuje samo na komplikovano agrarno pravo. Uprava koja bi u mirnodopskom vremenu ove zemlje bila pokušana na istim principima kao na primjer u Austriji ili Staroj Srbiji morala bi na kraće ili na duže vrijeme doći u nepremostivu suprotnost sa stanovništvom.

Aparat koji je postavljen na ovakvom stanovištu već postoji u Bosni i Hercegovini, dok bi isti ovdje mogao biti stvoren samo uz veliki napor i sa neizbjježnim trivenjima.

Prema tome, Okružna komanda zahtjev za pripajanje Bosni i Hercegovini mora podržati kao potpuno osnovan, kako se i na sjednici dokumentovala i prijateljski pozdravila lojalnost našoj Monarhiji.

Rezolucija se završava molbom da se jedan primjerak proslijedi MGG/S., MGG/M., i Bosansko-hercegovačkoj vladici.

U vezi sa tim Okružna komanda moli za određivanje vremena i modaliteta.

Mihalic, Obstlt. m.p.

3 priloga

K. u. k. Generalna vojna uprava u Srbiji
 Pras.br. 23094/1917
 Rezolucija gradonačelnika gradova Sandžaka

p r i j e p i s

Za

AOK., O. odjelj.,

Beograd, dana 01. septembra 1917.godine

U prilogu Vam dostavljamo Rezoluciju muslimanskih (bošnjačkih) gradonačelnika svih sandžačkih gradova, koja je donijeta na sastanku u Sjenici uz prisustvo k.u.k. – predstavnika.

U slučaju da pitanja navedena u Rezoluciji ne mogu biti momentalno razmotrena, ova Rezolucija sigurno predstavlja važan dokument za mirovne pregovore. Pošto gradonačelnici sandžačkih gradova sa mirnom savješću mogu biti smatrani predstavnicima muslimanskog (bošnjačkog) stanovništva sa ovog područja i oni se kao takvi i predstavljaju i da muslimanski (bošnjački) element predstavlja većinu stanovništva, ova Rezolucija predstavlja i pokazatelj kako bi izgledao rezultat eventualnog plebiscita (referenduma). Sva iskustva k.u.k. – predstavništva potvrđuju da muslimansko (bošnjačko) stanovništvo Sandžaka kao politički ideal budućnosti vidi u pripajanju Bosni i Hercegovini i na taj način i Monarhiji. Ostale želje (zahtjevi) za eventualnom autonomijom Sandžaka i iseljavanje u Tursku oni vidje kao potrebne i kao manje neprijatnosti u slučaju da aneksija sa naše strane ne bude moguća i ukoliko se ponovo vrati omražena srpska vlast.

U takvom slučaju većina bi se iselila u Tursku i prema stanovništvu MGG/S ovo je potrebno osigurati kao minimum na mirovnoj konferenciji (eventualno kao proširenje klauzule opcija Ugovora iz Konstantinopolja – 1913).

Najvažnije obrazloženje svih ovih prijedloga je napomena u vezi dobrovoljne ratne službe, koju obavljaju skoro svi vojno sposobni Muslimani (Bošnjaci) kako u Turskoj vojsci tako i u k.u.k. Wehrmacht (austrijskoj vojsci). Upravo ova služba bi u slučaju eventualnog povratka srpske vladavine predstavljala razlog za nemogućnost egzistencije Muslimana (Bošnjaka).

Dostavljeno AOK. O. Odjelj., i u djelimično drugačijem sadržaju za MGG/M i komandujućem generalu BHD radi upoznavanja.

Statutom Bošnjačkog nacionalnog vijeća ustanovljene su nacionalne nagrade i priznanja Vijeća, ali je propisana procedura i postupak njihovog dodjeljivanja.

Plaketa Bošnjačkog nacionalnog vijeća se dodjeljuje institucijama i pojedincima za izuzetan doprinos u zaštiti i unapređenju položaja i ostvarivanja prava i sloboda Bošnjaka.

Shodno proceduri propisanoj Statutom, Izvršni odbor Vijeća na sjednici koja je održana 28. jula 2015. godine predložio je predsjedniku Vijeća da formira komisiju koja će donijeti odluku o dodjeljivanju na-

cionalne nagrade „Plaketa Bošnjačkog nacionalnog vijeća“. Postupajući po prijedlogu Izvršnog odbora Vijeća, predsjednik Vijeća donio je rješenje o obrazovanju komisije u sljedećem sastavu: prof. dr. Redžep Škrijelj, predsjednik i članovi Mevljuda Melajac, Mu-stafa Baltić, Fuad Baćićanin i Ahmedin Škrijelj.

Komisija je na sjednici održanoj 4. avgusta 2015. godine donijela Odluku da se nacionalna nagrada „Plaketa Bošnjačkog nacionalnog vijeća“ dodijeli prof. dr. Mustafi Kahramanyolu za izuzetan doprinos u zaštiti i unapređenju položaja i ostvarivanju prava i sloboda Bošnjaka.

*Bošnjačko nacionalno vijeće
Bosniac National Council
Национални савет бошњачке националне мањине*

BIOGRAFIJA PROF.DR. MUSTAFE KAHRAMANYOLA

Mustafa Kahramanyol, rođen je u Novom Pazaru, 21. oktobra 1944.godine. Njegovog oca, uglednog Bošnjaka, strijeljali su na Hadžetu. Majka Zarifa, rodom Sjeničanka, bila je sestričina Hasan-age Zvizdića. Osnovnu školu pohađao je u Sjenici. Kada je imao osam godina, zajedno sa majkom odlazi u Tursku (Bursa), gdje će nastaviti svoje obrazovanje. U periodu od 1960-1963.godine završit će mušku gimnaziju u Bursi. 1970. godine diplomirat će na Medicinskom fakultetu u Ankari i tada će se njegova karijera usmjeriti ka usavršavanju iz oblasti otorinolaringologije.

U periodu od 1970-1971.godine radi u Vojno-medicinskoj akademiji Turske kao ljekar -potporučnik, stažer, a od 1970-1974. radi u Turskim oružanim snagama u zvanju ljekara - poručnika. U perodu 1974-1980. godine specijalizira ORL i postaje šef specijalizanata na odsjeku ORL u zvanju ljekar- major. Od 1980-1981.godine boravi kao istraživač u SAD-u, u bolnici u Baltimoru, Vojnom institutu za patologiju u Vašingtonu i Medicinskom centru Volter Rid u Vašingtonu.

Od 1981-1983.godine radi na Vojno-medicinskoj akademiji *Gülhane* u Ankari kao konsultant - ekspert iz oblasti ORL. U periodu od 1983-1986. godine boravi na usavršavanju na Medicinskom centru *SHAPE* , u sjedištu NATO-a u Belgiji. Od 1986-1987. godine biva Glavni ljekar Vojne bolnice u Sarikamišu, sa zvanjem ljekar - potpukovnik.Od 1987-1993. godine na Vojno-medicinskoj akademiji *Gülhane* biva izabran za docenta, vanrednog i redovnog profesora u vojnem zvanju ljekara - pukovnika. Od 1993-1996. godine bio je savjetnik premijera Turske i koordinator poslova vezanih za Balkan, a od 1996-1997. godine na Vojno-medicinskoj akademiji *Gülhane* u Ankari kao profesor i član nastave na odjeljenju za ORL. Od 1998-2005. radi kao profesor - koordinator nastave iz oblasti medicine na univerzitetu *Ahmet Yesevi Turkestan-Kazahstan*. Od 2005-2015. godine radi kao konsultant na Privatnom medicinskom centru u Ankari.

Osnivač je fondacija *Društva prijatelja Sandžaka* i *Društva prijatelja Bosne i Hercegovine*. Obezbijedio je BNV-u kontingenat za školovanje studenata iz Sandžaka koji su zbog rata na prostoru SFRJ prekinuli studije. Kontingenat od 754 studenta pošao je 20. decembra 1992. godine. Obezbijedeđen im je upis na studije, studentski dom, stipendije i jednakci uslovi kao za studente iz Turske. Svim nadarenim studentima obezbijedio je upis na postdiplomske, magistarske i doktorske studije. Talentiranim muzičarima i sportistima omogućio je usavršavanje u struci i učešće na velikim međunarodnim takmičenjima.

U stručnim publikacijama objavio je veliki broj radova iz oblasti medicine, a njegov doprinos nauci pominje se u mnogim stručnim knjigama. Pored bosanskog, govori i engleski, francuski i turski jezik.

Profesor Mustafa Kahramanyol, otac je četvoro djece.

Adresa: **Glavni ured Vijeća**, 28. Novembra bb, 36300 Novi Pazar, Sandžak, Republika Srbija.
tel. 381 20 315 608, fax. 381 20 314 107, e-mail: glavni.ured@bnv.org.rs; www.bnv.org.rs

Na osnovu čl. 10. st. 1. tač. 8. Zakona o nacionalnim savjetima nacionalnih manjina a u vezi sa članom 6. stav 1. tačka 7. Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 20/2014 - odluka US i 55/2014) i čl. 8. Statuta Bošnjačkog nacionalnog vijeća (RB 535-12/2015, od 15.05.2015. godine, Komisija za dodjelu nagrade „Plaketa Bošnjačkog nacionalnog vijeća“, u Novom Pazaru dana 4.8.2015. godine donosi

ODLUKU O DODJELI NAGRADE PLAKETA BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA

I

Bošnjačka nacionalna nagrada „Plaketa Bošnjačkog nacionalnog vijeća“ dodjeljuje se prof. dr. Mustafi Kahramanyolu iz Republike Turske za izuzetan doprinos u zaštiti i unapređenju položaja i ostvarivanju prava i sloboda Bošnjaka.

II

Ova Odluka stupa na snagu potvrđivanjem na sjednici Vijeća.

O B R A Z L O Ž E N J E:

Prof. dr. Mustafa Kahramanyol jedno je od najzapaženijih sandžačkih imena u Republici Turskoj i svijetu. U njegovoј veoma bogatoj biografiji nalazimo da je rođen je 1944. godine u Novom Pazaru. Poslije gubitka oca, koji je uz mnoge izabrane muslimane strijeljan na zloglasnom sandžačkom Gulagu, na Hadžetu u Novom Pazaru, rano djetinjstvo do 1956. godine provodi u Sjenici, odakle ga životne staze sa porodicom odvode u Tursku, u grad Bursu gdje završava srednju školu, a 1970. godine i medicinski fakultet na Hacetepu univerzitetu u Ankari. Kao mlađi i talentiran uspješan ljekar 1971. godine dobija angažman na Vojnomedicinskoj akademiji Gulhane, gdje je 1977. godine, kao specijalista otorinolaringologije, unaprijeđen u zvanje docenta. Dr. Mustafa Petlača Kahramanyol kao mlađi hirurg za bolesti uha, nosa i grla od 1980. godine izvjesno vrijeme boravi na specijalizaciji u John Hopkins bolnici u Baltimoru u Americi. Svoju visoku stručnost i naobrazbu potvrđuje angažmanom na SHAPE medicinskom centru pri vrhovnoj komandi NATO-a u Belgiji od 1983. do 1986. Snažan patriotizam i vezanost za rodni zavičaj ga dovodi do visokog položaja u vlasti Republike Turske, gdje od 1993. do 1996. godine obnaša dužnost specijalnog savjetnika Vlade Turske za pitanja Balkana, nakon čega se vraća u matični medicinski centar „Gülhane“, a od 2005. godine rukovodi privatnim medicinskim centrom u Ankari.

Posebno značajno je istaći da je Prof. dr. Mustafa Kahramanyol osnivač i predsjednik „Društva prijatelja Sandžaka“ koje je počelo sa radom 25. februara 1993. godine u Ankari.

Sandžačka pripadnost i duh turkluka, ispisuje dirljivu i tešku egzistencijalnu prošlost familije sandžačkog muhadžira Mustafe Kahramanyola, koga životna sudbina od malog i poštenog šegrtu u bursanskoj Kapali čaršiji vodi prema bogatoj karijeri univerzitetskog profesora i izuzetnog znanstvenog radnika i političara. Visok nivo kreativnosti i znanstvene autentičnosti, ogroman broj naučnih radova i nekoliko knjiga, upotpunjavaju njegovu bogatu biografsku i profesorsku karijeru.

Sveukupno znanstveno stvaralaštvo prof. dr. Mustafe Kahramanyola nije ostalo ubilježeno samo u medicinskim analima, već i uz aktuelna dešavanja na Balkanu s početka 90-ih godina prošlog stoljeća. I pored mukotrpne borbe za sticanje sredstava za opstanak porodice i nastavak studija nastavio je održavati vezu s rođinom i prijateljima.

Dio te strašne balkanske priče je prof. Mustafa Kahramanyol, ratno siroče komunističkih čistki u Sandžaku, koji je odškrinuo gvozdenu zavjesu i uz skromne materijalne mogućnosti od muhadžira dospio do univerzitetske katedre na najprestižnijim univerzitetima i svjetskim medicinskim centrima.

Dirnut ratnim dešavanjima na prostoru bivše SFRJ i stradanjem Bošnjaka u Sandžaku i Bosni privremeno napušta ljekarski poziv i posvećuje se rješavanju problema protjeranog i ugroženog stanovništva. Na zahtjev Bošnjačkog nacionalnog vijeća Sandžaka (tada Muslimanskog nacionalnog vijeća Sandžaka), u saradnji sa dr. Sulejmanom Ugljaninom, Prof. dr. Mustafa Kahramanyol kao osoba visoko pozicionirana u državnom vrhu Republike Turske obezbeđuje da, 754 studenta iz Sandžaka od ukupno 900 studenata s Balkana dođe u Tursku i započne ili nastavi prekinute studije. Plod te saradnje je i danas evidentan. Zahvaljujući započetoj inicijativi, uz nesebičan angažman tadašnjeg predsjednika Turske Rahmetli Sulejmana Demirela i zvaničnu materijalnu podršku Republike Turske, ostvareni su veoma značajni rezultati, trajno prijateljstvo i mogućnost da se u budućnosti, osim balkanskim muslimanima školovanje u Republici Turskoj omogući i pripadnicima ostalih naroda, kako bi i oni bili u prilici da upoznaju bogatu kulturu i mentalitet turskog naroda. Napor i trud koji su uloženi, omogućili su našim studentima upis na studije, studentski smještaj, stipendije i izjednačene uslove za naše studente sa studentima Republike Turske. Osim toga, svim nadarenim studentima obezbijeđen je upis na postdiplomske, magisterske i doktorske studije, a talentiranoj omladini i sportistima omogućen nastavak i usavršavanje u struci, kao i učešće na velikim međunarodnim takmičenjima.

Prof. dr. Mustafa Kahrimayol je ponosan na svoje sandžačko porijeklo i pripadnost turskoj naciji. Dobitnik plakete Bošnjačkog nacionalnog vijeća je svoje visoko akademsko znanje, izrađen autoritet i visoko državničke pozicije u Turskoj uložio da pomogne Bošnjacima Sandžaka u vrijeme raspada SFRJ, kada su Bošnjaci bili izloženi organizovanom državnom teroru Miloševićevog režima.

Profesor Kahrimayol je podržavao miroljubivu politiku Bošnjačkog nacionalnog vijeća Sandžaka (tada Muslimanskog nacionalnog vijeća Sandžaka) koje je sve svoje aktivnosti u zaštiti i očuvanju bošnjačkog naroda i bošnjačkog nacionalnog identiteta vodilo kroz Konferenciju za evropsku bezbednost i saradnju – KEBS današnji OEBS, Mirovne konferencije o bivšoj Jugoslaviji, Ujedinjene nacije i druge međunarodne organizacije i konferencije. Profesor Kahrimayol je jasno i otvoreno podržao miroljubivi i pacifistički koncept Bošnjačkog nacionalnog vijeća za trajno rješenje sandžačkog i bošnjačkog pitanja kroz međunarodne institucije.

Osim nesebične humanitarne pomoći koja je pružana svim ugroženim narodima za vrijeme sukoba na prostoru bivše SFRJ, omogućeno je i otvaranje bolničkih centara turskog „Crvenog polumjeseca“ i pomoći u medicinskoj opremi i tehnički, zatim slijede zasluge za otvaranje balkanskih udruženja (derneka) i centara, kao i održavanje naučnih simpozijuma širom Republike Turske, te otvaranje turskih Kulturnih centara i filijala banaka u balkanskim gradovima, a također je omogućeno i uspostavljanje privrednih i bilateralnih odnosa sa svim balkanskim državama.

Manir oprobanog i iskusnog naučnika i poliglote nevjerovatne discipline i vrlo jasnih principa, pretvara ga u čovjeka raskošnog umijeća, što snagom argumenata svjedoči da pred sobom imamo jednog od najproduktivnijih naučnih radnika i humanista od sandžaklija u svijetu koji se kvalitetom poodavno pozicionira u plejadu najvećih imena koje je Sandžak iznjedrio.

Mjesto: Novi Pazar,
Datum: 4.8.2015.
Broj: 797A-09/2015.

Predsjednik komisije Vijeća,
prof. dr. Redžep Škrijelj

Adresa: **Glavni ured Vijeća**, 28. Novembra bb, 36300 Novi Pazar, Sandžak, Republika Srbija.
tel. 381 20 315 608, fax. 381 20 314 107, e-mail: glavni.ured@bnv.org.rs; www.bnv.org.rs

Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća dr. Sulejman Ugljanin sa svojim saradnicima posjetio ambasadora Albanije N.J.E. gospodina Ilira Bocka u Ambasadi u Beogradu

DELEGACIJA BNV-A NA SASTANKU SA AMBASADOROM ALBANIJE

Ovo je prva zvanična posjeta ambasadoru Albanije, čime se želi uspostaviti dobra saradnja sa ovom zemljom Zapadnog Balkana u kojoj živi brojčana bošnjačka zajednica

Delegaciju Vijeća koju je predvodio predsjednik Ugljanin činili su i potpredsjednik BNV-a prof. dr. Redžep Škrijelj, predsjednik Izvršnog odbora Vijeća prof. dr. Hasim Mekić i savjetnik predsjednika BNV-a mr. Esad Salihović.

Predsjednik Ugljanin je upoznao ambasadora sa činjenicom da Bošnjaci Sandžaka aktivno djeluju kroz institucije sistema preko manjinske poslaničke grupe „SDA Sandžaka-PDD“ koju čine bošnjački poslanici iz Sandžaka i albanski poslanici iz Preševske doline. Također, ambasador je upoznat i sa aktivnostima Bošnjačkog nacionalnog vijeća u procesu evropskih integracija Srbije u izradi akcionog plana za manjine i djelovanju u drugim značajnim tijelima.

U razgovoru je posebno istaknuto da se u narednom periodu organizuje i pripremi posjeta visoke delegacije BNV-a bošnjačkoj zajednici koja živi u Al-

*Delegacija BNV kod ambasadora Albanije,
Beograd, 21. avgust 2015. godine*

baniji i time uspostave čvršće veze između Bošnjaka Sandžaka i Albanije.

Ambasadoru je predloženo da u svoj program aktivnosti planira posjetu Sandžaku i upozna se sa ekonomskim, turističkim i drugim potencijalima naše regije.

U prostorijama BNV-a, 27. i 28. avgusta 2015. godine, održan akreditovani program stručnog usavršavanja za učitelje u nastavi na bosanskom jeziku u Novom Pazaru – NTC SISTEM UČENJA

STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA DOPRINOSI NASTAVI NA BOSANSKOM JEZIKU

Predsjednik Izvršnog odbora Vijeća, prof. dr. Hasim Mekić je rekao da NTC sistem učenja doprinosi nastavi na bosanskom jeziku, obrazovno-odgojnog procesu u državi i upotrebi stečenih znanja za veću kompetenciju nastavnog osoblja, a time i sticanju mogućnosti za praćenje razvoja djeteta, posebno u kognitivnim i motoričkim sposobnostima

Program je akreditovan odlukom Zavoda za una-predviđanje obrazovanja i vaspitanja Republike Srbije, objavljen je u katalogu programa za stručno usavršavanje nastavnika 2014/2015. i nosi 20 bodova.

Govoreći o značaju obuka, Uroš Petrović, jedan od realizatora programa je, zahvaljujući se Bošnjačkom nacionalnom vijeću na pozivu za održavanje obuke, istakao da se NTC sistem, zahvaljujući rezultatima koje postiže djeca, primjenjuje u više od de-set zemalja EU.

U saradnji Bošnjačkog nacionalnog vijeća i autora programa dr. Ranka Rajovića i Uroša Petrovića,

dogovoreno je da određene obrazovno-odgojne ustanove u Novom Pazaru mogu, posredstvom svojih učitelja i vaspitača koji pohađaju seminar, posjeđovati licence za primjenjivanje NTC programa.

Licenca potvrđuje da je osoblje jedne obrazovno-odgojne ustanove obučeno i da sprovodi NTC program u svakodnevnom radu sa djecom. Procedura za dobijanje licence, podrazumijeva pohađanje i završen seminar, primjenu programa u praksi najmanje mjesec dana i analizu primjene programa.

Troškove programa snosi Bošnjačko nacionalno

vijeće u cilju poboljšanja kvaliteta izvođenja nastave na bosanskom jeziku.

MINISTARSTVO PROSVJETE TRI GODINE NEOSNOVANO ODBIJA ZAHTJEV DA OSNOVNA ŠKOLA U SELAKOVCU PONESE IME PO POZNATOM BOŠNJAČKOM PJESNIKU AVDU MEĐEDOVIĆU

Ministarstvo, prosvete, nauke i tehnološkog razvoja već tri školske godine odbija zahtjev Školskog odbora OŠ „Selakovac“ iz Novog Pazara za promjenu naziva škole u ime O.Š. „Avdo Međedović i ako je škola uredno dostavljala svu potrebnu dokumentaciju.

Ovim povodom Bošnjačko nacionanalo vjeće je uputilo pritužbu Povjerenku za zaštitu ravnopravnosti i Zaštitniku građana u kojem se između ostalog kaže:

Napominjemo da je ovu osnovnu školu Bošnjačko nacionalno vijeće prograsilo za ustanovu od posebnog značaja za obrazovanje bošnjačke nacionalne manjine u Republici Srbiji, te da je dalo inicijativu za promjenu naziva škole „Selakovac“ u ime „Avdo Međedović“ po najvećem bošnjačkom epskom pjesniku i jednom od najvećih epskih stvaralaca uopšte. Poznati američki naučnik Milman Peri, istraživač i profesor sa Univerziteta „Harvard“ iz prve polovine XX vijeka, nazvao je Avda Međedovića „balkanskim Homerom“. Njegove bogato epsko stvaralaštvo predstavlja epsko stvaralaštvo bošnjačke književnosti koje je sakupljeno u posebnoj zbirci „The Milman Parry Collection“, i danas se čuva na Univerzitetu Harvard.

Ministarstvo je odbilo promjenu naziva škole dopisom 07. 08. 2015. godine, u kojem nema adekvatnog obrazloženja i prava na žalbu, u čijem tekstu stoji: „Imajući u vidu prioritete delatnosti obrazovanja i vaspitanja i obavezu racionalnog postupanja, obavestavamo Vas o nemogućnosti davanja tražene saglasnosti od školske 2015/2016 godine“.

Na ovaj način Ministarstvo vrši diskriminaciju pripadnika bošnjačke nacionalne manjine da ostvaruju uskraćivanjem Ustavom i zakonom zagarantovanih prava na obrazovanje na maternjem jeziku i prava na kulturnu autonomiju u oblasti obrazovanja, kulture, informisanja i službene upotrebe jezika i pisma.

Potpredsjednik BNV-a Esad Džudžo, u svojstvu zamjenika predsjednika Koordinacije nacionalnih savjeta nacionalnih manjina, uputio je pismo ministru prosvjete, nauke i tehnološkog razvoja prof.dr. Srđanu Verbiću

DOPUNSKO IZJAŠNJAVAњE O JEZIKU NASTAVE U ŠKOLAMA U PRIJEPOLJU, PRIBOJU I NOVOJ VAROŠI

U pismu se kaže:

„Poštovani ministre Verbić,

U skladu sa zaključkom koji treba riješiti po hitnom postupku, usvojenim na sastanku Koordinacije nacionalnih savjeta nacionalnih manjina, održanog 03.08.2015. godine u Ministarsvu prosvjete, nauke i tehnološkog razvoja, molim Vas da nam dostavite informaciju o realizaciji ovog zaključka.

Kako ste već upoznati, roditelji djece predškolskog uzrasta, učenika prvog i petog razreda osnovnih, te prvog razreda srednjih škola u Novom Pazaru, Sjenici, Tutinu, Prijepolju, Novoj Varoši i Priboju u prethodnom periodu su se izjašnjavali za model nastave, odnosno za jezik na kojem njihova djeca žele da pohađaju nastavu u nastupajućoj 2015/2016 školskoj godini.

S tim u vezi, Bošnjačko nacionalno vijeće je prikupljalo podatke vezano za izjašnjavanje roditelja o modelu, odnosno jeziku na kojima žele da njihova djeca slušaju nastavu u školskoj 2015/2016 godini. Međutim određeni broj obrazovno-odgojnih ustanova nije dostavio tražene podatke Vijeću, već su nas uputili da se obratimo Vama za iste.

U skladu sa svim naprijed navedenim, a u cilju prikupljanja podataka o izjašnjavanju roditelja, te kvalitetnog početka nastave na bosanskom jeziku, zamolio bih Vas da nam Vaše ministarstvo

dostavi rezultate izjašnjavanja roditelja o jeziku nastave u obrazovnom-odgojnim ustanovama u Novom Pazaru, Sjenici, Tutinu, Prijepolju, Novoj Varoši i Priboju za školsku 2015/2016 godinu, ali i podatke o ukupnom broju djece koja u svim ciklusima obrazovanja pohađaju nastavu na bosanskom jeziku.

Poštovani ministre, molim Vas da o ovome proslijedite odgovarajuću instrukciju školskim upravama u Kraljevu i Užicu kojom bi se preporučilo, gdje je god to potrebno (a naročito u školama u Priboju, Prijepolju i Novoj Varoši i pojedinim školama u Novom Pazaru i Sjenici) da se izvrši ponovno anketiranje roditelja učenika koji će u školskoj 2015/2016 godini pohađati prvi i peti razred osnovne škole i prvi razred srednje škole.”, kaže se u dopisu gospodina Džudža.

Nastava na bosanskom jeziku u Sandžaku bila je tema razgovora predstavnika BNV-a sa novinarima povodom početka školske 2015/16 godine

JOŠ 150 NOVIH ODJELJENJA U NOVOJ ŠKOLSKOJ GODINI

Potpredsjednici Vijeća Esad Džudžo i Redžep Škrijelj, kao i predsjednik Odbora za obrazovanje Bajro Gegić upoznali su javnost o aktivnostima i novinama koje se tiču nastave na bosanskom jeziku

U svom uvodnom obraćanju potpredsjednik Esad Džudžo je naglasio da je početkom nastave na bosanskom jeziku počeo i proces deasimilacije sandžačkih Bošnjaka u Republici Srbiji, te istakao i važnost dopunskog izjašnjavanja o jeziku nastave koje će se, po obavezi ministra prosvjete Srđana Verbića, sprovesti u obrazovno-odgojnim ustanovama u

Novoj Varoši, Prijepolju i Priboju, kao i u pojedinim ustanovama u Novom Pazaru, Sjenici i Tutinu. Dopunsko izjašnjavanje će se sprovoditi kao posljedica opstrukcija proceca izjašnjavanje te različitih pritiska na slobodnu volju roditelja.

Govoreći o nastavnim sredstvima koja će se koristiti u nastavi na bosanskom jeziku, potpredsjed-

nik Džudžo je rekao da će se pored postojećih 98 udžbeničkih naslova, od ove školske godine koristiti i oko 30 novih naslova, kao i Bošnjačke kulturne čitanke, kao objedinjeni dodaci za nastavne predmete Muzička i Likovna kultura i Historija, odnosno Svijet oko nas i Priroda i društvo za niže razrede. Ove kulturne čitanke besplatno će dobiti učitelji i nastavnici III i VII razreda osnovne škole.

Istaknuta je bitnost uvođenja prosvjetnih savjet-

U nastavi na bosanskom jeziku je bilo 8343 učenika u 333 odjeljenja u 33 obrazno-odgojne ustanove širom Sandžaka, a od školske 2015/2016. godine taj broj se uvećao za još 150 novih odjeljenja.

nika, stručnog osoblja koje će nadgledati sproveđenje nastave na bosanskom jeziku, kao još jedne od obaveza aktuelnog ministra prosvjete, koja je proistekla iz zaključka sa nedavno održanog sastanka Koordinacije nacionalnih savjeta nacionalnih manjina.

Potpredsjednik Vijeća, prof. dr. Redžep Škrijelj, je u svojstvu vrsnog poznavaoca bošnjačke historije još jednom pohvalio model nastave historije koji će koristiti i Bošnjaci, a koji je zasnovan na francusko-njemačkom modelu i koji podrazumijeva da učenici manjinskog naroda pored zvanične, državne interpretacije nekog događaja i ličnosti iz historije, obraduju i svoju interpretaciju istih događaja i ličnosti.

Model obrazovanja na bosanskom jeziku nije obaveza već mogućnost i podrazumijeva izučavanje bosanskog kao maternjeg jezika, dodatke iz grupe nacionalnih predmeta, srpski kao nematernji jezik, te vođenje dvojezične školske evidencije.

Povodom 30. avgusta, koji se obilježava kao Međunarodni dan nestalih osoba, BNV traži da državni organi hitno pokrenu postupke za rasvjetljavanje slučajeva prisilno nestalih i kidnapovanih Bošnjaka tokom devedesetih godina prošlog vijeka u Sandžaku

RASVIJETLITI SLUČAJEVE NESTALIH BOŠNJAKA TOKOM DEVEDESTIH GODINA

Sudbina nestalih Bošnjaka i decenijske patnje njihovih porodica predstavljaju jedan od najozbiljnijih problema sa kojim se Bošnjaci u Srbiji susreću

Nažalost, ni nakon punih 20 godina od nasilnih otmica bošnjaka Sandžaka, državni organi Republike Srbije nisu preuzeli adekvatne korake kako bi se nestali pronašli a počinioци ovih zločina kaznili.

BNV povodom Međunarodnog dana nestalih traži od Republike Srbije otvaranje dosjeda tajnih službi, otkrivanje i kažnjavanje počinioца odgovornih za otete i

kidnapovane Bošnjake Sandžaka.

Apelujemo na sve relevantne međunarodne institucije i organizacije da sa svoje strane učine sve da pomognu državnim organima Srbije i Crne Gore u rasvjetljavanju slučajeva nestalih i otetih Bošnjaka kako bi se zadovoljila pravda a porodicama žrtava obezbjedila adekvatna reparacija.

30. Avgust

Međunarodni dan nestalih osoba

Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća dr. Sulejman Ugljanin je povodom obilježavanja 30. avgusta – Dana pobjede Republike Turske, uputio čestitku ambasadoru Turske u Beogradu, Njegovoj ekselenciji Mehmetu Kemalu Bozayu

ČESTITKA POVODOM DANA POBJEDE REPUBLIKE TURSKE

U čestitki se kaže:

“Vaša ekselencijo,

Poštovani gospodine Ambasadore Bozay,

Povodom Dana pobjede Republike Turske, u svojstvu predsjednika Bošnjačkog nacionalnog vijeća, upućujem Vam najiskrenije čestitke uz najbolje želje za prosperitetnu i sretnu budućnost turskom narodu i turskoj državi.

Primite izraze našeg najvišeg poštovanja.”

Predsjednik Vijeća,
Dr Sulejman Ugljanin

Upriličena studijska posjeta BNV-u u organizaciji NVO „Akademска inicijativa Forum 10“ iz Novog Pazara, a u sklopu projekta „Nove generacije mladih u novim izazovima – manjinski lideri u Sandžaku i na jugu Srbije“, koji podržava Fondacija za otvoreno društvo u Srbiji

RAZGOVOR SA MLADIM ALBANCIMA I BOŠNJACIMA

U razgovorima je bilo riječi o radu i nadležnostima Bošnjačkog nacionalnog vijeća, položaju Bošnjaka u Republici Srbiji, te jačanju kapaciteta mladih u Sandžaku i na jugu Srbije u preuzimanju aktivne uloge u procesima bitnim za unapređenje manjinskih prava

U posjetu je pored projektnog tima „Forum 10“, koji čine Fahrudin Kladničanin i Teo Taranić, bila i grupa od 20 studenata bošnjačke i albanske nacionalnosti, koje je primio predsjednik Vijeća dr. Sulejman Ugljanin, sa saradnicima.

Učesnici studijske posjete su se zahvalili na prijemu, te u razgovoru naglasili značaj otvorenog i direktnog razgovora sa mladima o pitanjima koja se tiču Bošnjaka u Sandžaku i Albanaca u Preševskoj dolini.

Projekat omogućava edukaciju mladih pripadnika albanske i bošnjačke nacionalne zajednice prepoznatih kao potencijalni budući lideri u svojim zajednicama, iz oblasti ljudskih i manjinskih prava i evrointegracija.

Za decembar mjesec ove godine je planirana regionalna konferencija na kojoj će svi učesnici projekta imati priliku da publikuju svoje radove na teme bitne za Sandžak i jug Srbije.

Studijska posjeta BNV-u,
Glavni ured Vijeća, Novi Pazar, 11. septembar 2015. godine

Povodom formiranja Asocijacije opština Preševo, Bujanovac i Medveđa predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća dr. Sulejman Ugljanin uputio je čestitku gospodinu Jonuzu Musliu, predsjedniku nacionalnog savjeta Albanaca

PREDSJEDNIK UGLJANIN ČESTITAO FORMIRANJE ASOCIJACIJE OPŠTINA PREŠEVSKIE DOLINE

U čestitki se kaže:

„Uvaženi predsjedniče Musliu,

Čestitamo Vam na uspješno održanoj konstitutivnoj sjednici i formiranju Asocijacije opština Preševo, Bujanovac i Medveđa.

Smatramo da ste na ovaj način obezbijedili preduvjele za efikasnije ostvarivanje individualnih i kolektivnih prava Albanaca Preševske doline.

Nadamo se da su se, formiranjem Asocijacije opština Preševo, Bujanovac i Medveđa, stekli preduslovi za brži ekonomski razvoj Preševske doline i efikasnije korišćenje fondova Evropske unije za prekograničnu saradnju.

Uvaženi gospodine Musliu još jednom čestitam Vama i Vašim saradnicima koji ste, kao najviše legitimno predstavničko tijelo Albanaca u Srbiji, uspjeli da okupite sve političke faktore u korist i za dobrobit Vašeg

naroda i Preševske doline.

Želim Vam puno uspjeha u daljem radu i nadam se uspostavljanju što bolje saradnje.

S poštovanjem,

Predsjednik Vijeća,
Dr. Sulejman Ugljanin"

U Beogradu je 15. septembra održan Okrugli sto u organizaciji Povjerenice za zaštitu ravnopravnosti, na kome je ispred BNV-a učestvovala potpredsjednica Vijeća prof. Vasvija Gusinac

DA RAVNOPRAVNOST POSTANE STVARNOST

Potpredsjednica Gusinac je govorila o ekonomskoj diskriminaciji Bošnjaka i građana Sandžaka, te o činjenicama da u svim izvještajima стоји да je "Sandžak i dalje najnerazvijenije područje" u zemlji gdje je indeks ljudskog razvoja mnogo niži u poređenju sa drugim sredinama u Srbiji.

Potpredsjednica Gusinac je posebno istakla da je negiranje bosanskog jezika, koje je u poslednje vrijeme prisutno u medijima, od strane predstavnika Srpske akademije nauka i umetnosti (SANU) neprimjereno, jer zadire u povredu prava na identitet i ljudsko dostojanstvo.

"Bošnjaci su uvijek zvali svoj jezik bosanskim - kako u književnosti u Sandžaku tako i u Bosni i Hercegovini, kao i prvoj gramatici bosanskog jezika i rječniku koji je izašao iz štampe čak dvesta godina prije srpskog rječnika", navela je prof. Gusinac.

Ona je naglasila da je bosanski jezik standardizovan i priznat svim pravnim aktima, te da svako negiranje predstavlja povredu, kako individualnih tako i kolektivnih prava Bošnjaka u Repubilci Srbiji.

Potpredsjednica Gusinac je također istakla da se stečena prava ne smiju negirati i umanjavati, već se trebaju poštovati i unapređivati.

Povjerenica Janković je pozvala predstavnike

svih nacionalnih vijeća da u što većem broju podnose pritužbe za zaštitu od diskriminacije, jer tako mogu da utiću na unapređenje zaštite svojih prava.

Projekat "Da ravnopravnost postane stvarnost" koji je organizovan za predstavnike nacionalnih vijeća nacionalnih manjina u Srbiji finansirala je Vlada Norveške.

Nakon poziva koji je 10. septembra uputio predsjednik BNV-a dr Sulejman Ugljanin Bošnjačkom vijeću Crne Gore, u Novom Pazaru 19. septembra održan zajednički sastanak rukovodstava dva Bošnjačka nacionalna Vijeća iz Srbije i Crne Gore

ZAJEDNIČKI SASTANAK BOŠNJAČKOG NACIONALNOG VIJEĆA I BOŠNJAČKOG VIJEĆA U CRNOJ GORI

Na sastanku Predsjedništava dva najviša legitimna predstavnička tijela Bošnjaka razgovarano je o zajedničkim aktivnostima na projektima od značaja za Bošnjake iz nadležnosti oba Vijeća

Posebno važne teme sastanka su bili programi i projekti prekogranične saradnje i veze sa dijasporom.

U tom smislu, bilo je razgovora o formiranju zajedničkih institucija sa ciljem angažovanja kompletne bošnjačke intelektualne elite na projektima od značaja za očuvanje identiteta Bošnjaka.

Poseban značaj je posvećen i projektima prekogranične saradnje u oblasti obrazovanja, kulture, jezika i pisma, informisanja, ekonomije, turizma, zaštite životne sredine, zdravstva i sporta. Cilj ove saradnje u osnovi je očuvanje i unapređenje bošnjačkog identiteta, smanjenje nezapošljenoosti i poboljšanje životnog standarda u sredinama gdje žive Bošnjaci.

Predstavnici Bošnjačkog nacionalnog vijeća učestvovali su 19. i 20. septembra na drugim tradicionalnim susretima nacionalnih manjina u Kovačici

SUSRETI PRDSTAVNIKA MANJINA U CILJU USAGLAŠAVANJA AKCIIONOG PLANA ZA POGLAVLJE 23

Tijekom prvog dana susreta resorni odbori su u odvojenim sastancima iznosili prijedloge izmjena i dopuna zakona i podzakonskih akata značajnih za prava nacionalnih manjina

Učesnici su tokom svog rada posebnu pažnju posvetili usaglašavanju sadržaja dijela Akcionalog plana za poglavlje 23, koje Republika Srbija vodi u pregovorima za pristupanje Evropskoj uniji, a odnosi se na manjinska prava.

Na osnovu iznijetih prijedloga odnosno zaključka sa sastanaka resornih odbora, svi pred-

stavnici nacionalnih vijeća su drugog dana učestvovali u plenumskoj raspravi Koordinacije nacionalnih vijeća i donosili odluke koje će zastupati posebna delegacija manjina u razgovorima sa nadležnim ministarstvima.

Drugi susreti predstavnika manjinskih naroda su održani na inicijativu Koordinacije, a predlože-

no je da se susreti zakazuju i češće, a naročito sa stanci Odbora za obrazovanje i tima koji učestvuje u izradi akcionog plana, zbog važnosti pitanja obrazovanja na maternjem jeziku i evropskog puta Srbije za sve manjinske narode u Srbiji.

Potpredsjednici BNV-a prof. Vasvija Gulinac i Muhedin Fijuljanin učestvovali na prezentaciji "Principa politike integracije nacionalnih manjina u Republici Srbiji", koja je u organizaciji Foruma za etničke odnose održana u Beogradu

REGIONALIZAM KAO DOBAR MEHANIZAM ZAŠTITE MANJINSKIH NARODA

Učestvujući u raspravi predstavnici Vijeća su istakli niz problema sa kojima se bošnjačka nacionalna zajednica susreće u ostvarivanju svojih prava, ukazujući i na pravce i modele njihovog rješavanja

Potpredsjednici su na skupu ocjenili da je nužna promjena postojećeg zakonskog okvira, preciziranje statusa nacionalnih vijeća i uspostavljanje adekvatnih zaštitnih mehanizama, kao i ustanovljenje jasnih krivičnih sankcija za prekršioce zakona u pogledu manjinskih prava.

Kao jedan od modaliteta uspostavljanja manjinske samouprave potpredsjednici BNV-a su potencirali decentralizaciju vlasti kroz uspostavljanje tzv. srednjeg, regionalnog nivoa.

Govoreći o pitanju integracije oni su ukazali i na opasnost od asimilacije manjina ističući da

kad je u pitanju bošnjački narod ima mnogo zaoštala i neriješenih pitanja iz prošlosti, kao i to da je neophodno u vezi sa tim sprovesti adekvatnu ilustraciju.

Potpredsjednik Vijeća dr. Sulejman Ugljanin je 22. septembra u Bošnjačkom nacionalnom vijeću primio šefu Misije OEBS-a u Srbiji NJ.E. ambasadora Petera Burkharda sa saradicima

BUHARD: ZADOVOLJNI SMO USTANOVLJENJEM JEDINSTVENOG I FUNKCIONALNOG BNV-A UGLJANIN: VIJEĆE IMA KONKRETNE PRIJEDLOGE ZA USPOSTAVLJANJE POLITIČKE I PRAV- NE STABILNOSTI I SIGURNOSTI I EKONOMSKOG RAZVOJA

Potpredsjednik Ugljanin je upoznao ambasadora Burkharda da se aktivno radi i lobira na usvajanju rezolucije o genocidu nad Bošnjacima u Srebrenici u Skupštini Srbije i to predstavio kao obavezu koja proističe iz pripadnosti bošnjačkoj nacijsi

Nakon održanog sastanka NJ.E. gospodin Burkhard izjavio je da je OEBS pomno pratio izvore za Bošnjačko nacionalno vijeće kao i cjelokupnu situaciju vezanu za izbor vijeća.

Ambasador Burkhard je istakao njegovo lično zadovoljstvo i zadovoljstvo OEBS-a, jer su izbori rezultirali ustanovljavanjem jednog jedinstvenog i funkcionalnog Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Ambasador Burkhard je naveo da je upoznat o

radu Vijeća jer se više puta sastajao sa predsjednikom Vijeća nakon održanih izbora, također je naglasio da se prvi put susreću u sjedištu Vijeća u Novom Pazaru i izrazio zadovoljstvo što je posjetio Vijeće i u razgovoru sa predsjednikom Vijeća dobio dobre i interesantne informacije o aktivnostima Vijeća na promovisaju bošnjačkih nacionalnih interesa.

Ambasador Burkhard je prenio da ga je predsjednik Ugljanin obavijestio da je BNV aktivno uključeno

u rad radnih grupa u Skupštini Srbije i da Vijeće i na taj način promoviše interes Bošnjaka.

Šef Misije OEBS-a je upoznao javnost da je od strane predsjednika Vijeća upoznat o jednoj interesantnoj ideji u budućnosti o kojoj će biti više riječi kada za to dođe vrijeme. Gospodin Burkhard je poželeo puno sreće i uspjeha u radu i predsjedniku Ugljaninu na promovisanju interesa Bošnjaka u Republici Srbiji.

Predsjednik Ugljanin je izjavio da dolazak šefa misije OEBS-a, jedne od najvećih evropskih organizacija, u Bošnjačko nacionalno vijeće najviše legalno i legitimno predstavničko tijelo Bošnjaka birano na neposrednim izborima, predstavlja veliku čast za Bošnjake. Predsjednik Ugljanin je izrazio zadovoljstvo što je imao priliku da šefu misije OEBS-a upozna sa aktivnostima Vijeća u pet oblasti na kojima vijeće bazira svoj rad.

Predsjednik Ugljanin je rekao da Vijeće, pored osnovnih dužnosti propisanih zakonom, radi i aktivno učestvuje u reformi političkog sistema, izradi Aktionog plana za nacionalne manjine za poglavlja 23. i 24. za pristupanje Srbije Evropskoj uniji, kao i izradi novog krovnog manjinskog zakona. Predsjednik Ugljanin je rekao da Vijeće za svaku od navedenih aktivnosti ima konkretne prijedloge.

Komentarišući zakonodavni okvir koji se odnosi na manjinske nacionalne zajednice predsjednik Vijeća je izjavio da država i državni moćnici zbog loših zakonskih rješenja i nepostojanja kaznenih odredbi

gdje god mogu gaze manjinska prava ili onemogućavaju ostvarivanje manjinskih prava.

Dr. Ugljanin je upoznao njegovu ekselenciju Burkharda sa aktivnostima na polju promocije turizma i očuvanja životne sredine odnosno formiranju nove evropske regije na Balkanu i da se oko te ideje okupilo 32 opštine sa ciljem formiranja jedinstvene turističke ponude evropskim turistima koji žele atraktivan i naučni turizam te da tu vrstu turizma mogu da nađu u balkanskim državama.

Govoreći o tom projektu predsjednik je naglasio da je važan preduslov za njegovu uspješnu realizaciju da balkanske države koje su obuhvaćene projektom omoguće turistima slobodu kretanja samo sa ličnom kartom, lak i brz pristup internetu i mobilnoj telefoniji i garantovanje opšte sigurnosti. Predsjednik je naglasio da taj projekat vodi „Sandžačka kuća“

koja je osnovana u Briselu 7. decembra 2011. godine i da ona predstavlja zajedničku instituciju sandžačke prekogranične regije.

Predsjednik Ugljanin je naglasio da je glavni cilj projekta da narodi i države koji su u prošlosti vodili ratove imaju mnogo zajedničkih želja i interesa i da je potrebno te zajedničke interese i želje promovisati da budu nešto zajedničko na čemu će se okupiti i doći mnogi turisti iz evropske unije.

Sastanku su u ime Vijeća prisustvovali i predsjednik Izvršnog odbora Vijeća prof.dr. Hasim Mekić i sekretar Vijeća Ahmedin Škrijelj.

Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća Dr. Sulejman Ugljanin uputio je čestitku povodom nastupajućeg Kurban bajrama

BAJRAMSKA ČESTITKA PREDSJEDNIKA VIJEĆA

„Povodom nastupajućeg Kurban bajrama upućujem iskrene čestitke Bošnjacima u Sandžaku, dijaspori i svim vjernicima koji obilježavaju ovaj blagdan. Želim da predstojeći Kurban bajram provedete u sreći, miru, dobrom zdravlju, radosti i blagostanju

sa svojom porodicom, komšijama i prijateljima. Bajram Šerif Mubarek Olsun“

Dr. Sulejman Ugljanin
Predsjednik Vijeća

POSJETA PREDSTAVNIKA AMBASADE SAD-A BOŠNJAČKOM NACIONALNOM VIJEĆU

Bošnjačko nacionalno vijeće je 28. septembra 2015. godine posjetila delegacija Ambasade Sjedinjenih Američkih Država koju je predvodio vojni ataše Ambasade SAD, sa saradnicima.

Goste je primio predsjednik Vijeća dr Sulejman Ugljanin sa saradnicima.

Predsjednik Vijeća upoznao je goste sa aktivnostima Bošnjačkog nacionalnog vijeća, položajem Bošnjaka u Srbiji, aktivnostima BNV-a, političkom i ekonomskom situacijom u Sandžaku.

U tom kontekstu je razmatrano i stanje bezbjednosti u regionu.

U razgovoru je naglašena činjenica da je nad Bošnjacima u Srebrenici izvršen zločin genocida što je potvrđeno i pravosnažnom presudom Međunarodnog krivičnog suda, i da su bošnjački narodni poslanički Skupštini Republike Srbije predložili na razmatranje i usvajanje Rezoluciju o genocidu u Srebrenici.

Predstavnici američke ambasade istaknuto je da je usvajanje Rezolucije preduslov za pravedan i trajan mir, sigurnost, saradnju i povjerenju među

narodima na Balkanu.

Na sastanku je izražena puna podrška Bošnjačkog nacionalnog vijeća NATO integracijama svih država zapadnog Balkana, jer bošnjački narod punih 25 godina podržava sve institucije, organizacije i pojedince koji istrajavaju na ovom putu.

URUČENJE BOŠNJAČKIH KULTURNIH ČITANKI OSNOVNIM ŠKOLAMA U SJENICI

U prostorijama OŠ "12. decembar" u Sjenici je 30. septembra 2015. godine organizovano uručenje besplatnih udžbenika osnovnim školama u Sjenici koje izvode nastavu na bosanskom jeziku.

Uručeni besplatni udžbenici su Bošnjačke kulturne čitanke za III i VII razred osnovne škole, a udžbenike su direktorima osnovnih škola u Sjenici uručili potpredsjednici Vijeća, Esad Džudžo i prof. dr Redžep Škrijelj, predsjednik Odbora za kulturu prof. dr. Fahrudin Mavrić, član Odbora za obrazovanje Amela Sadović, član Odbora za kulturu i jedan od autora kulturnih čitanki Sabahudin Selmanović, kao i pjesnik Hajro Ikić, autor uvodnih riječi u oba udžbenika.

Potpredsjednik Džudžo je naglasio značaj Bošnjačkih kulturnih čitanki za nastavu na bosanskom jeziku i njihovog uvrštenja u plan udžbenika.

Potpredsjednik Vijeća prof. dr. Redžep Škrijelj je poželio sreću djeci koja će koristiti udžbenike i naglasio svoje lično i zadovoljstvo Bošnjačkog nacionalnog vijeća zbog obezbjeđenja ovih udžbenika.

Prof. dr. Fahrudin Mavrić je istakao da su uručene Bošnjačke kulturne čitanke dio projekta Vijeća koji se

odnosi na podršku školama koje izvode nastavu na bosanskom jeziku i da će Vijeće nastaviti sa organizacijom sličnih aktivnosti.

Bošnjačke kulturne čitanke za treći i sedmi razred osnovne škole su objedinjeni dodaci sa sadržajima koji predstavljaju posebnosti bošnjačke nacionalne zajednice, a koriste se u nastavi muzičke i likovne kulture i historije odnosno prirode i društva.

Šest osnovnih škola u Sjenici su danas dobitile besplatne udžbenike, a u narednom periodu biće organizovano uručenje besplatnih udžbenika i u ostalim gradovima i opštinama u Sandžaku, za one osnovne škole u kojima se nastava izvodi na bosanskom jeziku.

U EVROPSKOM PARLAMENTU O STANJU I PRAVIMA BOŠNJAČKOG NARODA U REPUBLICI SRBIJI

Na poziv Evropske delegacije za stabilizaciju i pri-druživanje Srbije, Komiteta Evropskog parlamenta za pitanja manjina na Zapadnom Balkanu i člano-v Evropskog Parlamenta, Predsjednik BNV-a i Ma-njinskog poslaničkog kluba Dr. Sulejman Ugljanin i narodni poslanik Enis Imamović, boravili su 30.9. i 1.10.2015.godine u dvodnevnoj posjeti Briselu i Evropskom Parlamentu.

Delegacija se između ostalih sastala i sa izvjestiocem Evropskog Parlamenta za Srbiju, g. Davidom Mekalisterom, te članovima komiteta Evropskog parlamenta Edvardom Kukanom i Marijan Jan Marinskoum.

Dr. Ugljanin je prilikom posjete Evropskom parlamentu, govorio o stanju i pravima Bošnjačkog naroda u Republici Srbiji u kontekstu evropskih integracija i preporukama kako poboljšati to stanje.

U tom smislu istakao je rad manjinskog poslaničkog kluba "SDA Sandžaka-PDD" i rad svih nacionalnih vijeća i koordinacije nacionalnih vijeća na reformi političkog sistema i Ustava R. Srbije.

Predsjednik Ugljanin je upoznao članove Evropskog parlamenta sa činjenicom da su nakon raspada bivše Jugoslavije Bošnjaci ostali jedini narod

koji još uvijek nije riješio svoj status, kao i nerješen status Sandžaka koji je klasičan primjer Evropske prekogranične regije, te da je s' toga neophodno što prije riješiti ustavno-pravni status Bošnjačkog naroda i regije Sandžak.

On je rekao da su manjinski poslanički klub "SDA Sandžaka-PDD", uz podršku narodnih poslanika LSV i DS-a predali Parlamentu Srbije na usvajanje Rezo-

luciju o genocidu u Srebrenici, naglasivši da je nakon što je počinjen Genocid nad Bošnjacima, to pitanje postalo ne samo pitanje za Bošnjački narod, već i za Evropsku uniju i čitav svijet.

Predsjednik BNV-a je nglasio da Vijeće uz pomoć evropskih stručnjaka za pravo radi na pisanju novog krovnog Zakona o nacionalnim manjinama koji će biti usa-glašen sa standardima i politikom EU, te kao takav predat

Parlamentu Srbije na usvajanje.

U zaklučku svog obraćanja, Dr. Ugljanin je upoznao članove Evropskog parlamenta sa projektom formiranja nove prekogranične Evropske turističke regije koju za sada čine 5 zemalja Zapadnog Balkana i pozvao sve da dođu na promociju ove turističke regije koju 14. oktobra ove godine organizuje "Sandžačka kuća" u Briselu.

